

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno Din 16.—, četrtletno Din 9.—, inozemstvo Din 64.—. — Poštno-čokolaj račun 10.603.

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška cesta 5

Telefon interurban 113.

Cena inseratov: cela stran Din 2000.—, pol strani Din 1000.—, četrt strani Din 500.—, 1/8 strani Din 250.—, 1/16 str. Din 125.—, Mali oglasi vsaka beseda Din 1.20.

O lovskem zakonu.

Piše kmet iz Svetine pri Celju.

Pripravlja se, kakor se je poročalo, novi lovski zakon. Ob tej priliki je primerno, da spregovorimo tudi mi kmetje. Ker je letošnjo zimo zopet naredil zajec na našem sadnem drevju ogromno škodo, je gotovo upravičeno, da se napove neizprosni boj temu kmetijskemu škodljivcu, ki uživa ugodnosti starega lovskega zakona. Drugi zakoni se na razne načine spreminjajo, zakaj bi se še ta ne smel? Koliko se trudimo z mladim sadnim drevjem, da ga spravimo na noge, da začne lepo roditi! Potem pa pride zajec in ta ga popolnoma uniči. Kdo bo plačal škodo, ki se skoraj ceniti ne da? Stare zakupne pogodbe naj bi se razveljavilo. Tisti denar, ki ga dobi občina za lov, smo pripravljene kmetje dati v občinsko blagajno, samo da se nam dovoli nastopati proti temu škodljivcu. Saj nam divjačina desetkrat, včasih celo stokrat več škode naredi, kakor znašajo tisti dinarji, ki od lovske zakupnine pridejo na enega kmeta. Kdor pa hoče divjačino gojiti, naj jo goji v gozdu, ločenem od drugih zemljišč, ne pa tako, da se prosto sprehaja ter nam pridelke uničuje. Lovski zakupniki in lovska gospoda naj imajo svojo zabavo v večjih gozdih, katere lahko vzamejo v zakup. Po njivah, travnikih, pašnikih,

vinogradih in vrtovih pa naj se kmetu dovoli, da se brani zoper škodljivce. Če sedaj kmet ustrelji na svoji njivi zajca, ki mu je pridelke žrl, gre takoj v zapor, je ob drago puško, ima stroške v denarju, pri sodnji pa mu ostane zapisano, da je bil kaznovan zaradi lovske tatvine. Z veliko težavo obdelujemo zemljo ter plačujemo davek od nje, pridelkov si pa ne smemo braniti, ki nam jih divjačina uničuje. — Tudi gnezda lisic, jazbecov in jastrebov, teh največjih sovražnikov naše perutnine, naj se dovoli prosto pokončavati. Dokler se lovski zakon v toliko ne spremeni, bomo kmetje vedno veliko škodo trpeli. Zato prosimo vse merodajne oblasti in tudi vse činitele pri sadjarskih in kmetijskih organizacijah, da delujejo na to, da dobimo kmetu pravičen lovski zakon!

*

O povračilu škode po divjačini.

Glede povračila škode, ki jo povzročajo ali lovci ali pa lovske živali na zemljiščih in na poljskih pridelkih, velja lovski zakon za bivšo vojvodino Štajersko z dne 21. septembra 1906, dež. zak. štev. 5 iz leta 1907, ki določa, da je za povračilo te škode odgovoren vsakokratni lovski upravičenec.

Ako se stranke ne morejo sporazumeti radi višine in povračila lovske odškodnine, odloča posebno razsodišče po določilih par. 78 do 92 štajerskega lovskega zakona. Razsodišče obstoji iz načelnika, oziroma iz njegovega namestnika, dveh razsodnikov. Načelnika in njegovega namestnika imenuje sresko načelstvo po zaslišanju prizadetih občin in lovskih upravičencev za čas, dokler traja zakupna doba. Načelniki in namestniki takih razsodišč morejo biti samo neoporečni in nepristranski možje, ki so izkušeni v gozdarskih, kmetijskih in lovskih zadevah. Sresko načelstvo mora ob početku zakupne dobe obvestiti pristojne občinske urade in jim sporočiti, kdo je načelnik ali namestnik lovskega razsodišča za dotični lovski okoliš.

Kdor hoče uveljaviti lovsko odškodnino, mora prijaviti svoj odškodninski zahtevek pristojnemu načelniku razsodišča ob času, ko se škoda še lahko ugotovi, ker bi sicer ta zahtevek ugasnil. Ako pa je mogoče ugotoviti škodo na žitu in drugih poljskih pridelkih

še ob času žetve, je treba prijaviti le samo poškodbo, dočim se višina škode in višina odškodninskega zahtevka ugotovi šele ob času žetve, oziroma ko je taka ugotovitev mogoča.

Načelnik razsodišča mora o vsakokratnem zahtevku na povračilo lovske škode takoj obvestiti lovskega upravičenca ali njegovega nameščenca ter mora povabiti tožitelja in lovskega upravičenca k spravnemu poskusu. Ako ni mogoče doseči sporazuma, pozove načelnik razsodišča prizadeti stranki, da imenujeta vsaka po enega člana v razsodišče, obenem pa naznani kraj in čas prihodnje razprave.

Stranke se lahko udeleže te razprave, ako ne pridejo k razpravi, se razpravlja brez njih.

Ako ena ali druga stranka ne imenuje člana razsodišča, je načelnik upravičen uradoma in brez predloga imenovati člane razsodišča.

Razsodišče razpravlja in odloča po svobodnem prevdanku, vendar samo v okvirju predlogov, ki so jih stavile stranke. Pri razpravi skuša načelnik razsodišča doseči najprej sporazum v pogledu povračila in stroškov postopanja. Ako se ta sporazum izjalovi, pa mora razsodišče na podlagi potrebnih krajevnih poizvedb odločiti o sledečih točkah:

1. Ali je škoda nastala po divjačini, oziroma ob priliki izvrševanja lova.

2. V kolikor so utemeljene navedbe strank glede višine škode.

Pisatelj »Robinzona« Danijel Defoe. O niem poročamo obširno na drugem mestu.

Dr. Maranon, ki ima največ izgledov, da bo izvoljen predsednikom španske republike.

Čitajte in ne pozabite!

Trgovina BRATA ŠUMER v Celju

se ne nahaja več na Glavnem trgu št. 8, temveč od 20. aprila

v Prešernovi ulici števil. 17

preje Karl Vanič, zraven okrajnega sodišča (magistrata) ali

nasproti nemške cerkve.

728

Opozarjava, da bodeva v novem lokalu prodajala še nadalje po istih ugodnih cenah, kakor v zadnjem času na Glavnem trgu št. 8. Povejte Vašim sosedom in prijateljem, naj se udeležijo te ugodnosti, ker v sedanji krizi se mora gledati, da se poceni nakupi. Nova trgovina — novo blago, zato zopet po ugodnih cenah! Se priporoča in jamčiva za solidno postrežbo:

BRATA ŠUMER, Celje, Prešernova ulica 17

Čitajte in ne pozabite!

3. O odškodninskem zahtevku in povračilu stroškov.

Ako pa je mogoče ugotoviti dejansko škodo šele ob času žetve, se razprava preloži in mora tožitelj pravočasno staviti predlog, da se vrši cenitev in ugotovitev ob času žetve.

O vsakokratni razpravi sestavljene razsodišča je treba sestaviti zapisnik.

Proti izreku razsodišča ni nadaljnje pritožbe na kako višjo inštanco. Pač pa je mogoče izpodbijati izrek razsodišča v smislu par. 595 c. p. r. s posebno tožbo pred rednim sodiščem.

To so bistvene določbe, ki urejajo postopek o prijavi in o ugotovitvah lovske škode ter o lovskih razsodiščih.

Ako lovsko razsodišče ne deluje, ima vsaka prizadeta stranka pravico vložiti pritožbo na pristojno sresko načelstvo.

*

Posvetovanja Male antante so pričela ta teden v zunanjem ministrstvu v Bukarešti. Zunanji ministri držav Male antante bodo razpravljali o nemško-avstrijski carinski združitvi in o stališču napram preplavljenju evropskega trga s cenim ruskim blagom.

Krog bolgarske vladne krize. Bolgarska vladna kriza ni mogla z mrtve točke. Največja težkoča pri sestavljanju nove vlade je bila razdelitev ministrskih mest, ker so zahtevale vse stranke najvažnejša ministrstva zase. 14dnevna kriza je končala na ta način, da je ostala stara Ljapčeva vlada brez sprememb.

Nenadoma je bil sklican za 1. maj od nove Jorgove vlade rumunski parlament. Predsednik Jorga je razvil pred zbornico program svoje vlade.

Razpust rumunskega parlamenta. Na izrednem zasedanju parlamenta je prečital ministrski predsednik Jorga kraljev nalog o razpustu parlamenta ter senata. Nove volitve v zbornico bodo dne 1., v senat pa dne 4. junija t. l.

Avstrija pozvana v Ženevo. Avstrija je prejela dne 27. aprila od tajništva Društva narodov poziv k razpravi sveta Društva narodov glede nemško-

avstrijske carinske združitve. Avstrija se je odzvala povabilu in jo bo zastopal v Ženevi podkancler ter zunanji minister dr. Schober.

Avstrijski parlament je izvolil dne 29. aprila za predsednika zbornice socialdemokratskega poslanca in bivšega zveznega kanclerja dr. Rennerja.

Posredovanje Amerike v pomorskem vprašanju. Ameriške Združene države je hudo zadela vest, da se bo sporazum med Francijo ter Italijo v brodovnem vprašanju razbil in da je radi tega v resni nevarnosti tudi uspeh posvetovanj svetovne razorožitvene konference leta 1932. Po tako globokem nesoglasju med velesilami bi stali po 13letnem miru pred istim položajem, kakor dne 29. junija leta 1914. Radi opisane opasnosti so pooblastile Združene države ameriškega senatorja Morrowa, ki se nahaja slučajno v Italiji in je že svoječasno posredoval med Francijo in Italijo v brodovnem vprašanju, da zastavi ves vpliv Združenih držav, da se bodo evropske velesile sporazumele v vprašanju moči na morju. Amerikanec se je podal na pot političnega misijona.

Portugalska revolucija. Portugalska je zadela na upornem otoku Madeira na trd oreh. Vstaši so zakopani v strelske jarke in imajo mnogo strojnic ter tudi težke topove. Nadškof v Funchalu je hotel posredovati med portugalsko vlado in revolucionarji, a je prejel od mornariškega ministra odgovor, da pozna vlada le popolno predajo in nobenih drugih pogojev. Proti diktaturi v Lizboni je nastopilo dijaštvo z nemiri. — Vstaja na Madeiri je končana, ker so se vstaši udali brezpogojno.

Italija in sovjetska Rusija. Med Italijo in Rusijo je bila sklenjena nova dobavna pogodba za 350 milijonov lir, ki poteče z 31. decembrom 1931. Italija hoče dobiti s to pogodbo v Rusiji nove trge, dočim bo prejela istočasno od tam sirovine. Tudi vprašanje kreditov bo urejeno na novi podlagi.

Na Turškem so imeli skupščinske volitve, ki so za vlado tako izpadle, kakor je to sama hotela. Novi parlament je sklican za 4. maja, da izvoli novega državnega predsednika, ki ne bo nikdo drugi nego dosedanji diktator novodobne Turčije — Mustafa Kemal paša.

Strahote srednjeameriških revolucij. Po republikah v srednji Ameriki še

vedno vre in so razna revolucionarna gibanja zvezana z uprav turškimi grozodejstvi. Vodja upornikov v Nikaragui, general Sandino, je objavil grožnjo, da bo začel grozen pokolj med nasprotniki revolucije. Vse ujetnike, ki bodo padli vstajem v roke, bodo obglavili in natakneli njih glave na kolce. Ob morski obali so postavljeni že številni koli, na katere so nataknjene glave obglavljenih ujetnikov.

V južno-ameriški državi San Paolo je nameraval izvesti oddelek vojske revolucijo, a jo je oblast zadušila ter napravila zopet red.

*

Sv. Oče o katoliški akciji. Cerkevno delovanje v javnem življenju in osobito na polju mladinske vzgoje, je v mnogih državah ovirano. To velja o Italiji, ki kljub pogodbi med Italijo in papežem ovira delovanje Cerkve v javnosti, pred vsem v mladinski vzgoji. Radi tega je papež Pij XI. pred nekaj dnevi naslovil javno pismo na milanskega nadškofa Schusterja, v katerem pojasnjuje cilje katoliške akcije in način njenega delovanja. Papež priznava voljo in prizadevanje italijanske vlade, da se mladina vzgaja v katoliški veri, vendar pa prava pristojnost ter oblast na tem polju pripada Cerkvi. Prav za to hoče papež ohraniti katoliško akcijo, da se ne bi mladini podeljevala samo zakonita najmanjša mera verskega pouka v šoli, marveč da bi se mladina po najpopolnejši verski vzgoji in, kar je še bolj važno, po verskem življenju in delovanju rešila — pred poplavo novega poganstva. Kar se tiče razmerja katoliške akcije do politike, poudarja papež, da je sv. Stolica vedno učila in ukazovala, da katoliška akcija ne sme delati politike. Na drugi strani pa katoliška akcija ne sme preprečiti onim, ki so se ji posvetili, da se v krščanskem in katoliškem smislu zanimajo za resnično in dobro politiko. Kar se tiče katoliške akcije in njenega razmerja do fašističnih strokovnih organizacij in do socialne organizacije države, delajo fašistične organizacije na enem polju, katoliška akcija pa na drugem. Akcija Cerkve in torej tudi katoliška akcija se razteza tudi na polje delavskega vprašanja v to svrhu, da pazi, da bi združevanje delavcev bilo v čast Bogu in v dobro duš. Ako obstoja na obeh straneh dobra volja in odkrita želja splošnega blagra, se bosta strokovna akcija vlade in katoliška akcija vedno srečali, ne da bi prišlo do sporov. Pojasnilo papeževo o katoliški akciji ima pred vsem pred očmi italijanske razmere, velja pa tudi za druge države, zlasti v tistem delu, ki govori o vzgoji mladine, ki jo more edino le Cerkev in njeno delovanje rešiti pred nevarno poplavo sodobnega poganstva. Od države in njene vlade ni odvisna celotnost dru-

žinskega in duhovnega življenja. V življenje posameznika in družin posega namreč nadnaravno življenje, to pa je od Zveličarja poverjeno Cerкви, ki se v to svrhu ravno poslužuje katoliške akcije.

Strossmayer o ciril-metodijski misli. Letos je preteklo 50 let, odkar je slavni hrvatski in jugoslovanski škof Strossmayer izdal pastirsko pismo o ciril-metodijski ideji. V tej okrožnici, izdani leta 1881, se Strossmayer ozira na papeževo (Leon XIII.) okrožnico iz leta 1880, s katero je bilo češčenje sv. Cirila in Metoda predpisano za celo Cerkev. Poudarja velik pomen češčenja sv. Cirila in Metoda zlasti za Slovence. Govoreč o cerkvenem edinstvu, Strossmayer z vso navdušenostjo svojega katoliškega in slovanskega srca tako-le poziva Slovence: »Slovani, Slovani, bratje v Kristusu! Če bi slab moj glas mogel priti do Vas, bi Vam rekel: Sveto pismo spoštujete kot božjo besedo ter se mu klanjate kot večni resnici. Ali je mogoče, da ne opazite znamenitosti, resnobnosti, jasnosti, določenosti in odločilnosti teh Kristusovih besed (sv. Matej, 16. poglavje): »Ti si Peter, in na to skalo bom sezidal svojo Cerkev in vrata peklena je ne bodo premagala. Tebi, Peter, dajem ključ nebeškega kraljestva. Kar ti razvežeš na zemlji, bo razvezano v nebesih.« Jaz mislim, da ne more biti nobenega dvoma, da gre tukaj za bistveno sestavo božje Cerkve, da gre za temeljni kamen, ki na njem počiva njena varnost in večnost, za vir in zadnji cilj njene moči in oblasti. Bratje Slovani, vi ste očitno od Boga poklicani, da izvršite velike stvari v Aziji in Evropi. Toda znajte, da boste v tem oziru za splošno korist in svojo čast samo takrat dosegli uspehe ter premagali vse ogromne svoje notranje in zunanje težave, ako se z zapadno Cerkvijo pomirite in sporazumete.«

Špiritizem je sleparija. Veliki »čarovnik« v Newyorku Nino Pecararo, ki je skozi 11 let »klical duhove in govoril z njimi« in bil znan kot eden največjih živečih špiritistov, je zdaj sam priznal, da špiritizem ni nič drugega, kakor gola sleparija in da je on ves ta čas sleparil ljudi, »ki pač hočejo biti osleparjeni«. »Nikoli nisem videl nobenega duha in ne verjamem, da bi ga bil tudi kdo drugi kdaj videl«, je dejal. Pristavil je tudi, da mu ljudje sedaj nočejo verjeti, ko sam prizna, da ni špiritist, kakor mu niso pred 11 leti verjeli, ko je trdil, da je.»

*

„Naš Dom.“

V Mariboru izhaja že 23. leto »Naš Dom«. glasilo naše krščanske kmetijske mladine. Nevenljive so zasluge, ki jih ima ta mladinski mesečnik pri izobraževanju in vzgajanju slovenske kmetijske mladine. Poleg poučnih člankov in poštenega zabavnega čtiva prinaša tudi zanimivosti iz vsega sveta, nadalje stalne razgovore kmetijskih fantov pod lipo o vsem, kar zanima kmetijskega fanta, ter vzgojno poučne pomenke deklet po dekliskih gredicah, po kate-

Svet pozna Jugoslavijo

njena rujna vina ...
njene čuvstvene pesmi
in blesteče zobé njenih
prebivalcev!

A svet pozna tudi tajnost, na kateri način stotisoče Jugoslovancev vzdržuje lepoto svojih zob. Sargov Kalodont ima ta blagodejni učinek. Nedotaknjeno zdravje zob in biserni sijaj, kakor tudi vonjajoči sveži dih so posledice tega negovanja.

SARGOV

KALODONT

ohranjuje zdravje in lepoto zob.

rih jih vodi odlična organizatorica poštenih krščanskih deklet M. Stupca. V vsaki številki je tudi več slik, ki ponazorujejo besedilo člankov in povesti ter druge zanimivosti. »Naš Dom« si je v teku svojega izhajanja osvojil srca kmetijske mladine. Da pa prodre do poslednje kmetijske družine, je potrebno, da ga povsod priporočate, da ga naročujete in da ga med svojimi prijatelji in znanci širite. Ne bo Vam žal. »Naš Dom« je najcenejši mesečnik v naši državi in stane 12 Din za celo leto. Naroča se pri upravi »Našega Doma« v Mariboru, Koroška cesta 5. Kot posebna priloga »Našemu Domu« bo izhajala od časa do časa kakšna ljudska igra, ki jo bodo prosvetna društva lahko uprizarjala. Prva priloga, ki izide prihodnji mesec, bo vsebovala po dr. Dorniku drama izirano petdejanke, povzeto po znanem romanu »Gruda umira«. Razen tega pričenia v majski številki posebna šahovska šola, na podlagi katere se bo kmetijska mladina lahko seznanila s to odlično igro, ali pa se v njej izpopolnila. Ponekod imajo

fantje v svojih prosvetnih društvih že svoje posebne šahovske odseke, v katerih se zlasti preko zime živahno udeležujejo. Kmetijska mladina! Na delo za »Naš Dom«! Naročite ga, čitajte ga in širite ga!

*

Župnijski izpit se je vršil v Mariboru 29. in 30. aprila. Napravili so ga naslednji gg. kaplani: Časl Franc iz Šoštanja, Ignac Groblar iz Ptuja, Franc Grobler iz Gornje Radgone in Alojzij Ocvirk iz Vojnika.

Za upravitelja dekanije Sv. Lenart v Slov. gor. je vsled težke bolezni g. dekana Janžekoviča imenovan g. duh. svetnik Franc Gomilšek, župnik pri Sv. Benediktu.

Nj. Vel. kraljica je obiskala dne 29. aprila velesojem v Zagrebu, kjer je

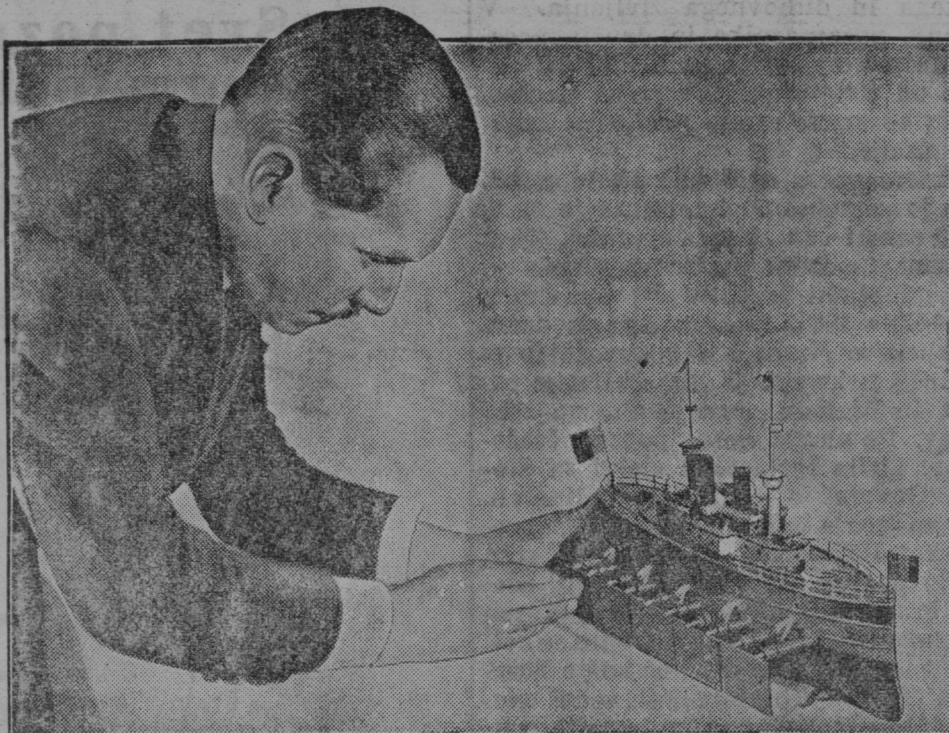
bila navdušeno pozdravljena od prebivalstva.

Direktor mednarodnega urada dela Albert Thomas je obiskal zadnji teden večja jugoslovanska mesta. Ob tej priliki je imel v Beogradu daljši razgovor s predsednikom glavnega združnega saveza dr. Ant. Korošcem. Po njegovem mnenju je zasnovana Jugoslavija na združnem pokretu, katerega je pa treba nadaljevati.

Pomembna narodna zavednost. V Št. Petru pri Mariboru je bilo svojčas pokopališče krog cerkve, dokler ga niso prestavili na Goro. Krog župne cerkve je še danes pokopališčni zid in v njega je vzdanih precej nagrobnih plošč. Pa vsi napisi iz onih časov so seve v nemščini, izvzemi ene marmornate plošče, ki se ponaša s tem le v bohoričici vklesanim slovenskim napisom: »Pokopališče Martina Kosa. Rojen 8. oktobra 1781, umrl 18. sušca 1834. Počivaj v miru, ljubi brat, Drgoč se vidla boma, V nebeškem raju tam enkrat, Kjer Bog pravične lona.«

Slovesna otvoritev mostu pri Zgorjem Dupleku se vrši ob vsakem vremenu v nedeljo dne 17. majnika t. l. Začetek ob 10. uri dopoldne s pozdravom na desnem bregu Drave. Nato slovesna blagoslovitev mostu in sv. maša z nagovorom cerkvenega dostojanstvenika. Za sv. mašo bo postavljen oltar v sredini mostu. Sodelujejo pevska društva in godba. Po sv. maši bo podnačelnik okrajnega cestnega odbora g. Franjo Žebot govoril o zgodovini mostu. Po tej slavnosti bo na obširnem travniku tik mostu velika narodna veselica. Domačini se z vnemo pripravljajo na to redko slovesnost in obeta biti prireditev zelo lepa. Iz Maribora bodo cel dan od Velike kavarne vozili mestni avtobusi.

Vsak dan požari! Časopisi prinašajo v letošnjem letu vsak dan poročila o požarih na deželi. Na Kranjskem, v Savinjski dolini, v Prekmurju in tudi pod Pohorjem zažigajo tajni požigalci poslopje za poslopjem. Celu strela in druge nesreče so že v letošnjem letu povzročile celo vrsto požarov in veliko škodo gospodarjem in skupnem narodnem imetju. Ljudje so vsled vedno ponavljajočih se požarov silno zbegani. Kaj je storiti, da se požari omejijo? — Prvo sredstvo bi bilo: Strogo paziti na potepuhe, ki se klatijo okoli. Sumljive klateže naj vsak takoj javi bližnji žandarstvi. Drugo: Otrokom ne dati vžigalic! Dokazano je, da največ požarov povzročijo v naših krajih hudobni požigalci in otroci, ki se igrajo z vžigalicami. Starši in gospodarji, pazite najstrožje na to, da otroci ne pridejo do vžigalic! S strogim nastopom bi se dalo mnogo požarov preprečiti. — Tretje: Gospodarji, pregledjte takoj, če je Vaše požarno zavarovanje v redu! Vsak dan čitamo: »Škoda povzročena po požaru, znaša stotisoč Din, a lastnik je bil zavarovan samo za malenkostno svoto.« Zavarujte svoje stavbe lo premične za celo vrednost! Ložje je utrpeli letno zavarovainino, kakor pa trpeli na stotisoče škode. Podpisani sem pripravljen, v mariborskem okraju priti k posestnikom na dom, da

Belgijski artilerijski major Rollegem je iznašel obrambo bojnih ladij proti torpedom. Na sliki vidimo model njegove iznajdbe.

V 6 dneh iz Angleške v južno Afriko. Angleški letalec Glen Kidston po preletu iz Angleške v Kapstadt (13.700 km).

pravilno uredimo zavarovanje. Pišite mi dopisnico. V drugih krajih pa se obrnite na krajevnega zastopnika »Vzajemne zavarovalnice v Ljubljani.« — Franjo Žebot.

Z lestve na podstrešje je padel 32letni železničar Josip Žorman iz Spodnj. Radvanja pri Mariboru in si zlomil levo nogo.

Z nožem je zabodel neznan moški v krčmi pri Sv. Juriju ob Ščavnici 52letnega zidarja Alojzija Ilešiča iz Dragoš v lice in mu prizadjal tako močno poškodbo, da so ga morali prepeljati v mariborsko bolnico.

Ako zadene kolesar v avtomobil. Na cesti od Sv. Lenarta v Slov. gor. do G. Radgone je zadel posestnik Fr. Štuhec

iz Murščaka pri Radencih s tako silo s kolesom v avto, ki mu je privozil nasproti, da se je kolo popolnoma zdrobilo in težko poškodovanega kolesarja so prepeljali v bolnico v Maribor.

Udar strele. V sredo dne 29. aprila popoldne je med deževnim nalivom in točo udarilo v stanovanjsko hišo pri posestniku Jančiču, p. d. Kržavnjak, na Tinjskem vrhu pri Slov. Bistrici. Hiša je s pohištvo vred pogorela ter znaša škoda 50.000 Din.

Velik požar. V nedeljo dne 26. aprila popoldne so se vnele saje v dimniku hiše posestnikov Alberta Lorbeka ter Jerneja Medveda v Sredmah, občina Podgorje pri Slovenjgradcu. Ogenj se je razširil iz dimnika na streho in je

2=1 to pomeni

2 zavitka sta potrebna za eno pranje po Schichtovi metodi: *Ženska hvala za namakanje zvečer, Schichtovo terpentinovo milo za enkratno izkuhanje prihodnje jutro.

TO JE CELO DELO PRI SCHICHTOVI METODI

z gorela hiša z gospodarskimi poslopji, vsa oprava, orodje, živež, obleka in krma za živino. Škoda cenijo nad 50.000 Din, ki je krita le delno z zavarovalnico. Ognjegasci so rešili več sosednih poslopjij.

Obosojeni požigalec. Iz maščevanja je zažgal 24letni Jakob Petek iz Ključarovcev pri Ormožu hišo posestniku Josipu Kukovcu. Mariborski senat je obsodil Petka minuli teden na 1 leto in 6 mesecev robije, na triletno izgubo častnih pravic in na povračilo Kukovcu v znesku 15.000 Din.

V stranišču najden novorojenček. Pri snaženju stranišča pri Kreuhu v Pamečah pri Slovenjgradcu je našel dne 26. aprila zjutraj Hovnik Janez še dobro ohranjeno trupelce novorojenčka. Detomora je osumljena neka slovenjgraška služkinja.

Pomočnik živinozdravnika. V občini Mislinje pri Slovenjgradcu je aretiralo orožništvo moškega, ki je imel že veliko posla z roko pravice. Tokrat se je izdajal za pomočnika slovenjgraškega živinozdravnika in prodajal kmetom praške, o katerih je trdil, da so boljši nego cepljenje proti svinjski rdečici.

Zopet je imel nož besedo. V nedeljo dne 26. aprila je nastal v krčmi prepir med posestnikom Matevžem Marušek na Zgornji Hajdini in med bratoma Kureš iz Hajdoš. Oba brata sta potegnili vsak svoj nož in obklala smrtno nevarno Marušeka.

Sreča v nesreči. V nedeljo dne 26. m. m. sta imela dva fanta na vozu v Pesjem pri Šoštanjju veliko srečo v nesreči. Ko je pripeljal krog ene ure popoldne osebni vlak iz Velenja čez cesto pri Detečeku, je trčil ob voz s parom konj, last posestnika Martina Obu iz Škal. Vlak je voz popolnoma zdrobil, levemu konju je odrezalo obe zadnji nogi, desni je ostal nepoškodovan. — Fanta na vozu nista videla prihajajočega vlaka, ker jima je zapiral pogled na progo električni transformator. — Pravočasno sta še skočila z voza.

Delavec smrtno ponesrečil. V premogovniku Peklenica pri Murskem Središču je dne 24. aprila smrtno ponesrečil 21letni strojni tivarj Drago Premac. Delavec je ubil električni tok, s katerim se je igral.

Ogenj v Prekmurju. V našem listu smo že poročali, kako je uničil požar vred kratkem hišo posestnika Žiška iz

Andrejcev v Prekmurju, Požarna nesreča je ponovno ugonobila še Žiškovo gospodarsko poslopje. Ogenj je izbruhnil v noči in uničil poslopje, 2 konja, 2 kravi, 2 svinji in 16 kur. Zgorelo je vse gospodarsko orodje in vsa oprema. Nesreča je tem hujša, ker ubogi kmet ni bil zavarovan.

Radi pobega žene zažgal hišo. Delavec Franc Šinkovec, zaposlen v cemen tarni v Trbovljah, si je postavil z veliko težavo lastno hišo v Jarmah v občini Kotredež. Ker je ženo pretepel, mu je z otroci vred odšla k znanec. Pobeg žene je moža razjezil, da se je udal popivanju in je zažgal v pijanosti svojo lastno hišo, da je pogorela do tal. Orožništvo ga zasleduje radi požiga.

Požar pod Kumom. Pogorel je s senom napolnjen kozolec posestnika Fr. Bravca v Št. Jurju pod Kumom. Seno je bilo baš pripravljeno za odprodajo.

Velika tatvina v stanovanju zdravnika. Iz stanovanja zobozdravnika dr. Sadnika v Celju je bilo pokradenega blaga in drugih vrednostnih predmetov za 14.250 Din.

Napad iz maščevalnosti. V bolnico v Celje so spravili 26letno posestnikovo hčerko Nežo Obrež iz Št. Jurja ob južni žel. Na povratku od Št. Jurja k Sv. Primožu sta jo napadla iz maščevalnosti v nedeljo dne 26. aprila zvečer dva moška in jo nečloveško pretepla.

Prva letošnja toča. Dne 29. aprila popoldne je razsajalo hudo neurje krog Litije na Kranjskem, po Zagorju ob Savi in Trbovljah. Padala je tudi toča, ki je pokrila zemljo več prstov na debelo.

Smrtno je ponesrečil dne 29. aprila v premogovniku v Hrastniku 23letni rudar Alojzij Pisker.

Zavraten napad. Posestniški sin Iv. Ferme iz Kleč pri Sv. Petru pod Svet. gorami je bil od neznanca zavratno napaden z motiko. Radi težkih poškodb je moral napadeni v celjsko bolnico.

Nogo si je zlomil pri padcu 40letni Ivan Pospel iz okolice Vitanja in se leči v celjski bolnici.

Preko trebuha je avto povozil devetletnega rudarjevega sina iz Pleše pri Zidanem mostu.

Hiša je pogorela dne 26. aprila posestniku Mihaelu Godecu v Dolgi Nogi

pri Litiji na Kranjskem. Vnel se je bil dimnik. Škoda znaša 40.000 Din, zavarovalnina je le malenkostna.

Otrok utonil pri nabiranju cvetic. Dne 27. aprila sta nabirali ob potoku Mlinščica v Domžalah na Kranjskem hčerkici zidarja Andreja Norolina v Spodnjih Jaršah cvetlice. Triletni Aniči je spodrsnilo, je padla v vodo, ki je nesla otroka naprej. Druga sestra je stekla domov in povedala materi o nesreči. Po dolgem iskanju so šele našli Aničino trupelce.

Avto smrtno povozil 6letno deklico. Mariborski avtomobilist je smrtno povozil dne 29. aprila na cesti med božjo potjo Brezje na Gorenjskem v bližini Podbrezja 6letno Milenko Miheličevo. Otrok je obležal na mestu mrtev.

Beograd pri zadnjem ljudskem štečju. Naša prestolica šteje 241.542 prebivalcev.

Ekspresni vlak zgorel. V Egiptu se je zgodila dne 29. aprila grozna železniška nesreča med vožnjo ekspresnega vlaka iz Kaire v Ateksandrijo. Kolesa so se vnela na enem vagonu, ogenj je objel hipoma celi vlak in se potniki niso mogli rešiti. 42 potnikov, med temi 11 otrok, je zgorelo živih. 32 potnikov so prepeljali s smrtno nevarnimi opeklinami v bolnico.

Potres v pokrajini sovjetske Rusije. Minuli teden je obiskala Armenijo v Aziji, ki spada pod ruske sovjete, grozna potresna nesreča. Številno mrtvih znaša 800, ranjenih nad tisoč in brez strehe nad 25.000 oseb. Najbolj prizadeto je mesto Gensa, ki je popolnoma razdejano.

Prepozna sreča. V bolnici rudečega križa v grškem glavnem mestu Atene je umrl te dni stari kapitan grške trg. mornarice Janez Kalafatis, v najbolj revnih razmerah. Kalafatis iz Syre na Grškem je bil eden najbolj znamenitih mornarjev. Ladja, kateri je poveljeval, je bila na polovico njegova last. Med svetovno vojno je bil parnik torpediran in se je potopil. Kalafatis si je sicer otel življenje, a njegovo celo premoženje je pogoltnilo morje. Stari kapitan je obolel, postal je za delo nezmožen in ni imel nikakega zaslužka. Kakor drugi vojni oškodovanci je prijavil tudi on svojo škodo mednarodni komisiji v Parizu in je čakal na poročilo o izplačilu pripadajoče mu odškod

Za pomladansko zdravljenje,

čiščenje krvi in proti slabi prebavi
rabite naš nacionalni produkt

„Planinka“ - čaj Bahovec

Pravi samo v zaprtih in plombiranih paketih z napisom proizvajalca:

LEKARNA Mr. BAHOVEC, LJUBLJANA

nine. Mineval je dan za dnevom, mesec za mesecem, da, cela leta in tako težko pričakovanega sporočila ni bilo. Stiska starega kapitana je postajala vedno hujša in bil je prisiljen, da je prosjačil za podporo pri prijateljih in sorodnikih. Svojevoljnost usode! Dva dni po pogrebu v revščini umrlega kapitana je priromala na naslov bolnice vest, da je Kalafatisu priznalo razsodišče od njega zahtevano odškodnino. Vsak čas lahko dvigne lepo svoto 40 milijonov grških drahem. Milijone je pobasal sedaj brat pokojnega kot dedič in stari kapitan je čakal zaman na preveselo vest.

Čarovniški proces v XX. stoletju. — Pred poroto v Staadeju v Nemčiji je nedavno bila obravnava, ki v XX. veku gotovo nima para. Na zatožni klopi sta bila trgovec Tiedemann ter kmet Mayer, ki ju dolže, da sta v vasi Fredenbeck zažgala hišo in gospodarska poslopja kmeta Höfta, pri čemur sta zgorela posestnik Höft in njegova mati. Požig dobiva srednjeveško obeležje s trditvijo obdolžencev, da je bila Höftova mati čarovnica (copernica). Mayer in Tiedemann sta se izgovarjala, da nista imela namena Höftove sežgati, ampak sta ji hotela dati samo migljaj s tem, da bi sežgala njene knjige, ki so vsebovale čarovniške izreke. Stara Höftova, tako pravita obtoženca, je bila daleč naokoli znana kot čarovnica. Urekla je mnogo živine, da je zbolela. Ko je nekoč stopila v hlev obtoženega Mayerja, mu je naslednji dan obolela svinja. To je bil tudi pravi povod za požig. Iz tega se vidi, da je vera v čarovnice in čarovnije v okolici Staadeja v Nemčiji še danes zelo močno razširjena.

Zlata jama izginulega Holandca. V ameriški državi Arizona se nahaja baže nekje v gorovju na celem svetu najbolj bogata zlata žila. Že veliko let se trudijo iskalci zlata, da bi izsledili to žilo. Stari iskalci zlata znajo pripovedovati, da se je vrnil v onih časih, ko še Arizona ni bila čisto raziskana. holandski iskalec zlata kar s celimi vrečami, v katerih so bile kepe najbolj čistega zlata. Radovedni zavistneži so poskušali, da bi vohunili za Holandcem. Vsa špijonaža ni uspela. Holandec je razumel, da se je izognil preganjalcem in ob gotovem času se je zo-

pet pojavil z vrečami zlata. Ko je bil njegov glad po zlatu utešen, je zapustil Arizono. Nekaj časa so skušale razne čete iskalcev zlata, da bi izsledile Holandčovo zlato jamo. Nobenemu se ni posrečilo, da bi bil naletel na vir zatega bogastva. Domačini Indijanci so se protivili, da bi bili spremljali belokožce v hribe in jim tamkaj pokazali zlato. S časom je zgodba o izginulem Holandcu zatonila v pozabljenje. Pred nekaj tedni pa je zopet oživila. Dobro opremljena ekspedicija je že na potu v ariconsko gorovje, da odkrije skrivnostno Holandčovo zlato jamo.

Ali veš to? Mnogo ljudi ne ve, da arabski jezik ne pozna kletvic; reveži škrtajo samo z zobmi; da se je naučil 17. predsednik Zedinjenih držav Sev. Amerike Andrew Johnson brati in pisati šele v svojem 21. letu; da je bil prvi valček zložen leta 1770. Bil je to valček »O, ti ljubi Avguštin«; da se piše znana filmska zvezda Pola Negri v resnici Polona Chalupiec; da rak naprej leze, nazaj pa plava; da so prašni čevlji dosti bolj topli, kakor svetli in čisti; da obiskuje v Ameriki ena petina prebivalstva vsak dan kino in da delajo tisti, ki nič nimajo, vedno največji hrup.

Klic bojnega polja. Pri hudih bojih ob francoski reki Somme je bil ranjen meseca avgusta 1916 angleški major Percy Arnold v gozdu Longueve. Pred svojo smrtjo je oficir zavezal svojo ženo, da mora pustiti njegovo truplo sežgati po smrti in pepel pa raztrositi po bojišču, na katerem je bil ranjen med svetovno vojno. Major je umrl te dni in vdova je izpolnila njegovo zadnjo željo. Pepel angleškega majorja je pognojil par kvadratnih centimetrov zemlje, katero je poškrabil pred leti s svojo krvjo.

Najstarejša zdravnica na svetu. — Harriet Clisby, ki slavi baš sedaj 100-letnico rojstva, je na celem svetu najbolj stara zdravnica. Starka poseda še izredno dober spomin. Ko se je preselila leta 1837 rodbina Clisby iz Angleške v Avstralijo, je trpela vožnja v jadrnici celih pet mesecev. Harrieta je študirala v Avstraliji dve leti zdravilstvo pri dobro znanem zdravniku. Iz Avstralije se je vrnila na Angleško v prepričanju, da bo tamkaj lahko nadaljevala in končala zdravilske nauke.

Ta priložnost se jej ni nudila v tedajni Angliji. Amerika je bila edina država, ki je dovoljevala ženskemu spolu študiranje zdravniške vede. Harrieta se je podala v Ameriko in je bila proglašena za zdravnico v Newyorku leta 1865. V Newyorku je tudi izvrševala skozi 20 let zdravniško prakso.

Tujec v postelji. Smešen dogodljaj so imeli pred kratkem v Seattle (Washington) v Združenih državah Severne Amerike. Ena od tamošnjih gospa je zvečer dalje časa kvartala v družbi. Ko se je vrnila v stanovanje, je bila prepričana, da bo našla moža mirno spečega v postelji. Na največje presenečenje je zagledala v postelji jej popolnoma tujega moškega. Zbežala je na policijo, da bi jej ta nudila pomoč napram vlomilcu. Par do zob oboroženih policistov jej je sledilo. Ko se je približala cela dobro pripravljena družba postelji, je skočil tujec iz postelje ter zbežal v drugo sobo. »Kaj vendar hočete od mene?« je nahrulil stražnike, ki so mu sledili. Šele po glasu je prepoznala gospa, da je nagnala lastnemu možu policijo na vrat. Mož si je bil v njeni odsotnosti obril mustače in brado in radi te spremembe ga ni spoznala takoj.

Kako si bodo pomagali Amerikanci iz suše v močlo. Ravnateljstvo »Cunard linije« je sklenilo, da bo dalo tri svoje največje parnike: »Mauretanijo«, »Aktivitanijo« in »Berengarijo« na razpolago izletnikom, ki se bodo vozili po raznih morjih, ki ne spadajo pod ameriško alkoholno prepoved. Za 50 dolarjev bo lahko vsak Amerikanec potoval na enem zimed omenjenih parnikov 4 dni. Za to svoto bo vsakemu potniku na razpolago kabina I. razreda z vso postrežbo ter razkošjem. Plačati bode treba le alkoholne pijače, s katerim bo postreženo potnikom, kakor hitro bo parnik izven mej ameriškega morja. Prvo »mokro« potovanje bo pričelo sredi majnika. Parnik »Mauretanija« bo zapustil dne 9. maja luko Southampton in bo v petih dneh nazaj v Newyorku. Med vožnjo ne bo med potniki nobene razlike glede na stan, premoženje ter poklic. Na ta način hoče nuditi pomorska družba Amerikanecem priliko, da bodo pili za mali denar dober ter pristen alkohol.

Slika bodoče vojne. Neki pariški list je izdal posebno številko z naslovom: »Bodoča vojna«. Besedilo so prispevali Painleve, Ludendorff, Seeckt, Wells in švedski nadškof Soederblom. Fotografije pa so, ki šele predočujejo grozno sliko sliko tehniške vojne. V ozadju velike Marijine slike vidimo mater z dojenčkom v naročju; oba imata maske proti plinu. Mladí mož v sobi se razgovarja z dekletom in oba imata maske. Grozotna slika! Člani nadzorstva neke družbe imajo sestanek in še celo v francoski zbornici so vsi poslanci pokriti z maskami proti plinu. Eiffelov stolp zletí v zrak in strašni napadi s tanki strašijo prebivalstvo. Električni žarki razdenejo ves vojni material, zračni napadi pa opustošijo cela mesta.

Zopet došlo novo blago po nepričakovano nizkih cenah. Oglejte si pred nakupom v **Trinovem Bazarju, Maribor. Vetrinjska 13. 376**

Če prevzame hčerka dolžnosti gospodinje, se mati razveseli, ker ve, da je hčerko pravilno vzgojila. Ni ji potrebno ponaljšati: »Za lepo perilo le Zlatorog-milo«!

»Flugs«-kose, škroplilnice za sadno drevje in vinograde, »Rekord« lepljive drevesne pasove dobite pri glavni zalogi I Videmšek, Maribor, Koroščeva 36. 320

Tako se varčuje! Ni treba kupovati prena-glo, a posebno ne ure, ker nas tudi najcenejša ura drago stane, če se mora večno popravljati. Najbolj se varčuje, če se ne kupuje samo poceni, ampak tudi dobro. Zato Vam zopet ponavljamo, zahtevajte novi letni cenik z že tisoč slikami od tovarniške hiše ur H. Suttner v Ljubljani št. 992, dobite ga popolnoma brezplačno. V njemu najdete žepne ure že za 44 Din, ure-zapestnice za 98 Din, budilnike za 49 Din, kakor tudi razno zlatnino in srebrnino, vse takorekoč po originalnih tovarniških cenah.

Naše žene in dekleta se vedno iznova prepričajo, da je za njihovo zdravje vendar najboljše, če uporabljajo za nego telesa in lepote higijensko čiste in temeljito delujoče Elsa proizvode lekarnarja Fellerja. Za kožo: Fellerjevo pomado za zaščito lica in kože »Elsa-krema«, 1 lonček 12 Din. Za lase: Fellerjevo Elza Tannochina pomado za rast las, 1 lonček 12 Din. Za naprej poslanih 40 D se dobi 2 lončka pomade brez vseh daljnih stroškov. Fellerjeva Elza mila zdravja in lepote in sicer: lilijino-mlečno milo, lilijino kreme milo, rumenjako, glicerinsko, boraksovo in katranovo milo ter milo za britje, 5 kosov v poljubni izberi 52 Din, če se denar naprej pošlje, sicer 62 Din s povzetjem pri lekarnarju Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elsatrg 341, Savska banovina.

Pogoj za zdravje rodbine je čisto perilo! Kakor mleko bo belo, če ga boste dosledno prali s pravim terpentinovi mmilom Gazela.

*

Za književnost pomenljiva 200letnica.

»Robinzon« — ta beseda je za nas vse, ki smo bili enkrat mladi, nekaj naravnost čarovniškega. Pred našimi duševnimi očmi ustajajo nepozabne ure, ko smo čitali knjigo o Robinzonu s tako vnemo ter napetostjo, da smo pozabili na jed ter spanje.

Letošnje leto bo celemu svetu najljubša knjiga dosegla starost 200 let.

GAZELA TERPENTINOVNO MILO PERE NAJUSPEŠNEJŠE. - Dobite ga v vsaki boljši trgovini!

738

Tako stara je ta vedno mladostna knjiga. 200 let ima junak, ki je postal voditelj za tisočere bodisi v domišljiji ali v resnici, je že vse eno, mož, ki je odgovoren za toliko robinzov, katerih ne manjka niti danes. Pred 200 leti je spisal mož knjigo, katero moramo prištevati k svetovni književnosti, akoravno je mladostno delo pisateljevo.

Kedo je napisal »Robinzona«? Danijel Defoe. Znanega je le malo o njem, ne vemo niti njegovega rojstnega dne. Bil je sin protestantovskega očeta, ki je bil znan politik. Pri nekem uporu vojvode iz Monmoutha si je pridobil mladi Danijel velike zasluge za združitev Šotlandske z Angleško pod kraljico Ano.

Danijel Defoe je bil politik, pisatelj in trgovec. On je ustanovitelj enega prvih angleških časopisov »Reviend«, ki je izhajal od leta 1704 do 1713.

Glavno opravilo vsestransko obraženega moža pa je le bilo pisateljevanje. V celem je zapustil Defoe 250 spisov.

Slaven je postal že s 16. letom, ko je napisal »Robinzona«. »Robinzona« ni prekosil do danes niti eden pisatelj. To delo je izšlo v nešteti izdajah, v vseh jezikih na svetu, v skrajšani, celotni in tudi v preurejeni obliki.

*

Januš Golec:

Guzaj.

19

Predvsem treba pribiti s prižnice, da je so-kriv zločina tudi oni, ki prikriva ter daje tolovaju potuho. Ti resni opomini so vzdramili dušne pastirje od Št. Jurja do Brežic. Nedeljo za nedeljo so začeli resno svariti vernike, kam bo dovedlo časno ter večno prijateljsko kimanje s tatovi in s krvjo oštrafotanimi Kajni. Za javne ter neustrašene nastope je zvedel po svojih pristajših kaj kmalu Guzaj. Do tedaj se ni zmenil ne za cerkev in ne za njene služabnike. Tudi ni bilo slišati, da bi bili guzajci vlomili v kako sveetišče, ali oropali katero župnišče. In baš prepad med njegovo brezbriznostjo ter popustljivostjo in ostrim nastopom duhovščine je močno razsrdil glede moči in vpliva precej domišljavega roparskega glavarja.

Pri nebu ter zemlji in peklu je strastno pri-

segal s svojih vrhov, da se bo osebno maščeval nad maziljenci. Večkrat se je bahal, da bo tem črnim ptičkom nekoliko postrigel predolge peruti, da bodo tičali v kletki skrbno zaklenjenega ter zastraženega župnišča in ne bodo frfotali okrog ter kljuvali po njegovih načrtih in ljudeh. Po svojih zaupnikih se je pustil poučiti o premoženjskih razmerah tega in onega župnika, o kaplanih je vedel, da so bili v vseh časih presneto lahkega ter redkega denarnega perja.

Boga po cerkvah, je večkrat naglašal, bo pustil v miru, ta mu ni storil nič; le par bogatejših fajmoštrov bo oplašil, da se ne bodo zaletavali v njega ter njegove, ki so za pravico in vsaj delno izenačenje premoženja ter posesti.

Starejša duhovščina je bila pred 50 leti štedljiva in so zbrali nekateri varčni župniki precej denarnih prihrankov. Saj ravno iz teh časov izvira toliko duhovniških dijaških štipendij, ustanov za dijaška semenišča, kuhinje in druge dobrodelne zapuščine kot podpora za šolanje slovenskih izobražencev. Gospodje po župniščih so

Vinogradno kolje cepano, žagano in okroglo, kakor vsake debelosti rezan les prodaja tvrdka Gnilšek, Maribor, Razlagova ulica 25. Dobijo se tudi lepi krajniki, borovi in macesnovi štuki.

Obiskovalcem I. banovinske vinske razstave, združene z vinskim sejmom, ki bo od 10. do 12. maja v Mariboru, je dovoljena polovična vožnja.

V spodbudo rejcem domače živine.

Mnogo se je hotelo zadnja leta preizkušati pri nas z vpeljavo in rejo raznih tujih govejih pasem. Vso dobrobit se je pričakovalo od njih. Izkušnja pa je navsezadnje pokazala, da so imeli v bistvu naši stari očaki vendarle prav, ko so dejali: »Pasma gre skozi gobec.« Ne samo krmljenje, ampak tudi smotrena odbira in vzreja zmorejo tudi našo domačo živino dovesti do dobičkanosti, kakor vsako tuje pleme. O tem sva se prepričala minuli teden, ko sva tostvarno potovala v Avstriji. Ugotovila sva n. pr., da se nahaja v Šent Andražu v Labudski dolini krava, v zadnjem času pri nas toliko omalovaževane marijadvorske, bele štajerske pasme, ki je dala lansko leto 6004 kg mleka. Deželni živinorejski inšpektor dr. Scheuch pa je nama zagotovil, da se nahaja v avstrijskem marijadvorskem okolišju bela krava, ki je dala na leto toliko toščje in masla, kakor nobena krava montafonske ali celo holandske pasme v Avstriji. In kmetovalci v severni delu Labudske doline, ki so prešli pred kakimi 20 leti od reje marijadvorske živine k reji druge pasme, danes prosijo za nasvet, kako bi se dalo priti najhitrejšim potom zopet k reji stare, domače bele marijadvorske živine, ki ni enakovredna z drugimi plemeni samo glede mlečnosti, ampak glede kakovosti mesa prekaša vsa druga plemena in 'o ceni danes prav osobito dunajski trg. Te ugotovitve, do katerih sva prišla povsod na licu

Lepo posestvo 13 oralov prodam z inventarjem. Pojasnilo: gostilna Ornšek, pošta Dramlje. 776

Zreda se krasno posestvo, 1 uro od Maribora, meri približno 15 oralov, hiša z opeko krita v dobrem stanu. Lep sadonosnik, lepi gozdi, travniki in njive v ravnini. Pojasnila daje g. Anton Šuman, poštar pri Sv. Marjeti ob Pesnici. 781

Prodam tri lepa posestva od 10 do 20 oralov: Feliks Drog v Zimici, p. Sv. Barbara pri Mariboruč 801

Malo posestvo se prodaja. Več pove Harič Peter, gostilničar, Radička graba, p. Zgor. Sv. Kungota.

Učenca sprejem takoj: Ivan Kvas, Klobučar, Maribor, Aleksandrova 32. 767

mesta, sporočamo tudi našim živinorejcem v spodbudo in uvaževanje.

Licencovanje bikov v dravogrskem okraju. V dneh 13. do 16. aprila t. l. se je vršilo v dravogrskem okraju licencovanje bikov. Na licencovanje je bilo skupno prignanih 134 bikov. Od teh je komisija ocenila 102 bika. Ostalo je torej vsega 32 nelicencovanih bikov, ki radi mladosti in nesposobnosti za plemensko uporabo niso prišli v poštev za licencovanje. Licencovanje je poteklo v najlepšem redu. Licencovanje se je vršilo na več krajih. Ob priliki vsakega licencovanja v posameznih krajih je kmetijski referent Zdobšek imel kratko predavanje o važnosti stroge odbire (selekcije) bikov plemenjakov. Gospod sreski veterinar Kolenc pa je pozival bikoorejce, da posvetijo več pažnje na snago in na dobre zračne hleve. Ob priliki licencovanja je bilo opaziti, da ležijo nekaterim rejcem bikov najbolj pri srcu nagrade, katere imajo prejeti za licencirane bika. Dokler bo naš bikoorejec imel samo ta cilj, bo naša živinoreja pešala.

Brežice. Cepljenje svinj proti rudečici. Sreski kmetijski odbor brežiški je določil pavšalno svoto za cepljenje svinj v tem srezu proti rudečici tako, da bo plačal lastnik takih svinj samo 5 Din od komada. V sodnem okraju Brežice bode izvršil cepljenje gospod živinozdravnik iz Brežic, v sodnem okraju Sevnica pa oni iz Sevnice. Cepitev se začne tako početkom mesca maja. Znižana cena velja seveda samo za skupne cepitve svinj onih posestnikov, ki jih v ta namen prijavijo takoj bodisi pri občini ali direktno pri gospodih živinozdravnikih. Za poznejše posamezne cepitve to seveda ne velja. Ker je cepljenje proti rudečici edino zanesljivo sredstvo za preprečenje te živalske morilke in ker ni mogoče zgorajšnjega razglasiti po vseh vaseh, se vabi vsak bralec te vesti, da objasni zgornje svojim sosedom in jih napoti k takojšnjemu javljanju svinj v svrhu cepitve.

Radl lovskega zakona in škode, povzročene po škodljivcih, zlasti po zajcu, smo dobili dopise od raznih strani. Dopisi so iste ali slične vsebine ter razpravljajo o tem zelo perečem vprašanju. Vseh dopisov ne moremo objaviti, ker nimamo dovolj prostora. Smo slične dopise že objavili v mnogih poprejšnjih

številkah. V današnji številki objavljamo pojasnilo, kako je treba postopati po starem lovskem zakonu pri škodah, storjenih po škodljivcih. Ob enem prinašamo dopis iz kmetijskih vrst, ki tolmači želje in zahteve kmetijskega ljudstva z ozirom na novi lovski zakon, ki se pričakuje. — **Sv. Bolfenk v Slov. gor.:** Dopis preoster; če tudi bi ga hoteli objaviti, bi ne zagledal belega dne.

*

Vprašanja in odgovori.

A. V. v Č.

Hotel sem hišo predelati, kuhinjo povečati. Župan pa ne odobri mojega načrta. Kaj naj storim?

Odgovor:

Glede Vaše stavbe, oziroma povečanja kuhinje, je merodajen stavbeni red, po katerem se je treba ravnati. Ako mislite, da se Vam godi krivica, se pritožite na sresko načelstvo. Po našem mnenju pa ima župan prav po Vaših lastnih navedbah.

L. Ig. v St.

Kje se dobi »Vim«?

Odgovor:

V vsaki večji prodajalni.

»Zarja« v št. L.

Zakaj ni bilo v velikonočni številki priloge slik?

Odgovor:

Ker so bile na cvetno nedeljo in se prilagajo samo enkrat na mesec, pri tretji ali pa pri zadnji številki.

J. F. v M.

Moja hčerka je kot delavka zbolela, bila je zavarovana. Ali dobi podporo od bolniške blagajne?

Odgovor:

Seveda dobi! Dokler je bolna, mora dobiti. Pokličite pristojnega zdravnika! Če se ne ustreže, pritožite se v priporočenem pismu na komisarja Osrednjega urada za zavarovanje delavcev v Ljubljani.

L. I. v K.

Želim v službo na železnici. Kaj naj napravim?

Odgovor:

Mi ne posredujemo za službe. Zglasite se pri domačem postajenačelniku.

R. Fr. v A.

Župan me sili na kuluk. Nimam nobene lastnine in ne plačujem nobenega davka. Ali moram iti?

Odgovor:

Ne, po zakonu so s kulukom obdačeni davkoplačevalci.

P. L. v Ž.

Sem pri dveh zavarovalnicah zavarovan. Ali mi res potem nobena ne izplača, če pogori?

Odgovor:

Zavarovalnici izplačata obe, če obojna svota ne preseže vrednosti, sicer v razmerju po cennitvi škode.

P. L. v Ž.

Ali lahko oče vse zapusti enemu otroku, drugim pa nič?

Odgovor:

V testamentu oče ne sme samo enemu vse zapustiti, drugim pa nič. Kaj pa napravi, ko je še živ, za to pa ne daje odgovora.

J. S. v M. d.

Kupil sem srečke od Zumbuloviča. Pa jih nisem dobil. Dobim denar nazaj?

Odgovor:

Firma Zumbulovič v Beogradu je šla v konkurz. Ne dobite ne srečk in ne denarja. Kupujte srečke, če jih že res morate imeti, pri domačih zavodih.

Raznim vprašalcem:

Brez podpisa — gre takoj v koš, se niti ne čita. Odgovarjamo samo naročnikom.

A. P. v J.

Želim službo arhivarja in napraviti izpit, posestvo pa pustiti ali morem to storiti?

Ni nobenih strokovnih šol za arhivarja, in zato tudi ne izpitov. — Glede posestva pa je takole: je bilo od začetka stvar dogovora. Če vam kaj da, je dobro, kakor se hosta dogovorila. Zdaj pa ostanete vi vezani po pogodbi.

M. V. v V. N.

Hišo bi rad zidal, kdo da dovoljenje? Občina ali glavarstvo.

Odgovor:

Prijavite najpreje občini, ako so tu ovire, glavarstvu.

M. T. v Sv. A.

Potrjen sem bil leta 1930 in napravil prošnjo za skrajšan rok, do katerega imam pra-

Prodaj posestvo na solnčni legi v Drstelji, p. Sv. Urban pri Ptujju, Franc Arnuš, mizar. 771

Sprejme se poštna služkinja za eno osebo s deželo na deželo. V starosti 30 do 40 let. Ponudbe: Maribor, trafikla na Grajskem trgu št. 7. 774

Amerikanci, pozor! — Proda se v prometnem kraju Slovenije 40 aronov veliko arondirano kmečko posestvo: lepi gozd, travniki, njive, vinograd, 2 orala sadonosnika z že rodnim drevjem. Hiša zidana, s opeko krita, tik okraj ceste, sposobna za trgovino, gostilno ali za drug veleobrat. Obsežna gospod. poslopja z mlinom v najboljšem stanju. Vpraša se pri g. Furman, gostilna na Ptujjski gori, in v upravljalni listi. 772

znali obrniti denar v najboljše namene, a so bili nekateri le razkričani kot bolj skopi, ki sedijo na denarnih žakljih.

Duhovniki so nadalje pravilno uganili v naprej, da bodo njihovi javni opomini zadeli na maščevalnost tolovajskih band. Zavarovali so župnišča z novimi, močnimi ključavnicami. Od znotraj preko vrat so pustili potegniti proti vlogu železne ali debele lesene droge.

Za vse te varnostne odredbe in naprave je zvedel Guzaj ter se jim smejal. Norčeval se je med svojimi na glas, češ, farji mislijo, da bom iztikal po njihovih gnezdih v temni noči kakor dihur, kuna ali ris. V noči je ptiča lahko oskubiti, ker ne vidi po solnčnem zatonu. Jaz bom igral v teh slučajih vlogo podnevnega lovca in bom pretehtal to gospodo glede debelosti kar pri belem dnevu.

Guzaj na obiskih po župniščih.

Kar je oznanjal roparski glavar z grožnjami, je tudi storil. Nekega dne se je mudil po oprav-

kih v planinskem trgu. Že v trdem mraku je pridrvel v župnišče k Sv. Vidu pri Planini. Ko je stopil v veliko družinsko sobo, je zagledal sivolasega in že davno pokojnega župnika Ribarja, ki je klečal v sredi med družino ter molil naprej sv. rožni venec. Iskrena molitev, katere ni pričakoval, očital je duhovščini hinavščino, ga je dirnila, da je obstal in ni upal naprej. Starejša dekla se je ozrla ob prihodu, streslo jo je strahotno in vzdihnila je na pol glasno: »Mati Križanega, Guzaj je tu!« Vsi molilci so pridržali sapo, le župnik je molil naprej, kakor bi se ne bilo zgodilo prav nič. Šele po končani molitvi je vstal in vprašal neznanca, kaj hoče ter želi v tako pozni uri. Glas častitljivega duhovnika, ki ni razodeval niti najmanjše bojzani ali razburjenja, je roparja tako vkrotil v drznosti, da je prosil ponižno, naj mu da krstni izpisek za tega in tega. Še oprostil se je, da je motil večerno molitev, vendar poprej ni utegnil. Župnik ga je celo povabil z vso neustrašenostjo v uradno sobo, mu ponudil stol in mu dal, za kar

vico. Prošnja je letos zavrtnjena. Kaj naj napravim?

Odgovor:

Poglejte na občini, kdaj ste jo vložili in kdaj jo je občina naprej poslala in kam ter pod katero številko svojega zapisnika. Potem pojdite tja, kamor je bila prošnja poslana in ugotovite, kdaj je tja prišla in kje je obležala. Nato napišite vse to na svoj vojni okrog v Celju (kolek 5 Din) in prosite, da se vam krivica popravi.

A. G. v Ž.

Zgodila se mi je nesreča, kot hlapec sem prišel pod voz in mi je nogo večkrat zlomilo. Zavarovan nisem bil. Kako naj si pomagam?

Odgovor:

Trgovec, ki prevaža les, mora imeti ljudi zavarovane, sicer sam odgovarja za škodo. Ako se je bolezen poslabšala, pojdite k uradnemu zdravniku na srezko načelstvo, ki vam bo dal potrebna navodila, da dobite pomoč.

M. S. v S.

Za mejo sva s sosedom v sporu, ker je drugačna kot kaže občinska mapa. Sosed trdi, da jo že 30 let tako drži, ali on sam še ni 30 let posestnik. Kaj naj storim?

Odgovor:

Ni treba, da bi on sam bil 30 let posestnik, zadostuje, ako je njegov prednik tudi užival tako mejo. — Najbolje: sporazumita se in si postavita sama mejnike. Nekoč bosta še oba imela preveč zemlje!

★

(Dalje.)

Kuhanje in kuharica.

Po temeljiti vestni predpripravi pristavimo očiščena, prebrana, oprana in namočena hranila k ognju, da jih kuhamo ali pečemo, kakor to pač zahtevajo posamezna jedila.

Pristavimo jih v primerno velikih posodah. Ni prav, če je posoda nakopičena n. pr. s krompirjem, stročjim fižolom ali slinčnim, češ, saj se povre.

je prosil. Izpis je bil takoj gotov, pozni prišlec se je zahvalil in gospod mu je odprl glavna hišna vrata z običajnim: »Lahko noč in Bog s Teboj, če si res Guzaj!«

Kolikokrat je razlagal pozneje, da ga še ni kmalu kdo tako panal s svojim glasom nego ravno ta duhoven, ki je bil na glas, da je svetnik in dobričina, ki bi razdal več, nego sploh črna. Na dušo se je zaklinjal, da temu gospodu ni hotel skriviti niti lasu, moral je imeti oni listič in niti na misel mu ni prišlo, da bi bil privijal župnika za denar ter imetje, katerega itak ni imel. O Ribarju je razlagal večkrat: »Orjak sivolasi, ozrl se ni, niti glas ni spremenil, celo z vso mirnostjo sva šla sama v uradno sobo, dasi je znal dobro, kedo in kaj da sem. Za njegov mirni in junaški nastop ga zavidam.«

Pri Sv. Miklavžu na Polju je bil za Guzajeva paševanja dolga leta župnik Kozovinc, ki je bil razkričan, da skriva cele vreče suhega zlata ter srebra. Pri njem se je oglasil lovsko napravljeni Guzaj pri belem dnevu. Ustrahoval ga

Cecilijno društvo v Mariboru (stolni pevski zbor)

privedi v nedeljo dne 10. maja 1931 ob priliki svojega izleta v baziliki v Rajhenburgu

koncert cerkvenih pesmi.

Začetek ob 3. uri popoldne.

Vstopnina: sedeži 10 Din, stoj. 5 Din. Vstopnice naročite pri župnijskem uradu v Rajhenburgu.

Pred in po koncertu ugodne železniške zveze.

Jed se v natrpanem loncu kaj rada pri smodi in prekipi, vsled česar postane jed neokusna in manjvredna, kuhinja pa je polna nepotrebne sopare. Tudi se kvarijo s prekipevanjem lite želatinske plošče štedilnika in posoda sama. Kuhajmo torej v dovolj velikih loncih tako, da sega vsebina največ dva prsta pod rob.

Poslužujmo se vedno pokrovk. Prvič prepreči pokrovka izhlapevanje tekočine in nam prihrani vedno zalivanje. Zadržuje pa tudi aromatične (dišče) snovi, ki bi sicer ubežale s soparo. — Znano je dejstvo, da je mesna juha vse bolj krepka in okusna, če se kuha v pokritem loncu prav počasi, medtem ko postane juha brezokusna ter prazna, če valovi v odprti posodi in jo je treba zalivati.

Drugič je pa pokrovka potrebna radi snage, ker brani, da ne zaidejo v jed nepotrebni dodatki, kakor n. pr. muhe, smeti, lasje i. dr.

Jestvine pristavimo ali s hladno vodo, ali jih pa denemo v vročo vodo, kakor to pač zahteva jed. Če kuhamo meso in nam je v prvi vrsti za dobro juho, tedaj pristavimo meso s hladno vodo. Nasprotno ostane meso sočno, a juha pa prazna, če damo meso kuhat v vročo, nekoliko slano vodo.

Krompir, fižol, korenje, sladka ter

kisla repa, kislo zelje i. dr. pristavimo s hladno vodo.

Presno zelje navadno najprej poparimo s kropom, da izgubi oster vonj, nato ga ožmemo in damo v lonec z vročo vodo, ali v kozico na vročo mast.

Ohrovt in špinačo damo v vročo vodo in pustimo, da prevre. Nato ocedimo čez sito in splaknemo zelenjavo s hladno vodo, nakar nadaljujemo s pripravo.

Testenine, rezance, makarone, cmoke, žličnike in štrukeljce zakuhamo z vrelo vodo ali z juho.

Pri peki kruha pazimo na sledeče: peč mora biti o pravem času vroča, da testo ne prekipi. Kadar nečemo testo v modelnu, namažemo model z mastjo, da se nečivo ne prime na posodo. Testo za praženec vliemo vselej na vročo mast. Za krape mora biti mast dovolj vroča, ker se sicer ne dvigne testo in vzraste toliko, da krapi plavajo.

Meso pečemo na odprtem ognju na ražnju ali pa v pekvi v pečici. V tem slučaju pridenemo borovemu mesu — kakor: govedini, teletini in kuretini — nekoliko masti, prilivamo pa toliko vode, da se mast ne žge. Svinjetina in bravina navadno ne potrebujejo dodatka masti, potrebna je pa voda. Da ostane meso sočno in se ne izsuši, ga pridno polivamo z lastno omako iz pekve.

Nežno meso mladih piščančkov, zajčkov in kozlička se pri pečenju preveč izsuši. Da je izdatnejše, soljeno meso povaljamo v moki, nato v raztepenem jajcu in konečno v suhih krušnih drobčinah, nakar ga cvremo v kozici v vroči masti primeren čas, da se meso prepeče skozi in skozi. Tudi teletina in mlada svinjetina je primerna za tako pripravo.

Vse vrste svežega mesa lahko pečemo (dušimo) na ognju v pokriti kozici. Prilijemo zraven masti dovolj vode, da se meso duši v pari in tako omehča.

Na tanke krpe razrezano in stolčeno meso vseh vrst spečemo na masti kar na hitro kot zrezke.

je z revolverjem, da si je pustil zvezati roke na hrbtu in zamašiti usta, da ne bi kričal na pomoč. Guzaj ga je tiral z naperjenim samokresom po celem župnišču ter pretaknil vse skrivne kote — nikjer nič. V razkačeni jezi je odmašil staremu gospodu usta in ga nahrulil: »Ako mi ne izdaš, kje so žaklji zlata in srebra, te bom zadalil počasi in ne ustrelil, ker si skopuh in ljudski oderuh!« Gospod župnik mu ni odgovoril, ampak mu je pokinil, naj odpre ta in ta predal stare črvice pisalne mize. Ko je tolovaj ubogal, je privlekel mesto denarja zveženj skrbno prevezanega papirja, katerega je razmotal in preletel z očmi par pol. Na več nego desetih polah je stalo zabeleženo, koliko sporoča blagi gospod župnik za šolanje revnih dijakov. Vso njegovo razbobnano zlato ter srebro je bilo naloženo v dijaške podpore, katere so uživali revni študenti do prevrata. Po prepričanju na lastne oči je obstal tolovaj osramočen. Vtaknil je revolver v žep, dobrotniku dijaštva je razvezal roke in se odpravil kakor psica z gostije brez plena. Radi

Naročite za fante,

ki se odpravljajo k vojakom, knjižico:

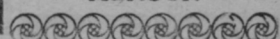
Moja tovariš.

Molitvenik za mladence in še zlasti za vojake.

Cena z rudečo obrezo 16 Din, z zlato obrezo 18 Din Po pošti 1 Din več.

Starši, botri in zlasti ve botrice! Vaš fant bo potreboval dinarje, ki si jih težavo prihrani. Vojakih nujno potreboval in si ne zamore kupiti molitvenika. Kupite mu ga vi ter ga mu podarite kot pobožen spominek, ki naj ga obvaruje v tujni vsega hudega: — Tako se vam priporoča:

Tiskarna sv. Cirila, Maribor.

Prelajena svinjetina se največkrat kuha, ker se porabi tudi suha juha, ki je z ječmenčkom, kašo, rižem ali močnikom (farfelci) prav okusna in tečna jed. Gnjat ostane mnogo bolj sočna, če jo pečemo v krušnem testu. Napol prekajena svinjetina nam da prav izvrstno pečenko.

Vsaka jed, katero postavi gospodinja na mizo, mora biti že na zunaj tako pripravljena, da se je razveseli naše oko. Prijeten duh nam vzbuja tek ter pravimo, da se nam kar sline cedijo. Tako hrano izrabi tel. vse drugače nego ono, katero zavžijemo po sili brez pravega teka. Hrana ne sme biti samo za oko in za usta, marveč ona mora predvsem koristiti telesu, ki črpa iz nje rast in moč. Dalje sledi.

*

Cene in sejmska poročila.

Mariborski trg v soboto dne 2. maja 1931.

Na trg so pripeljali špeharji na 17 vozeh 42 komadov zaklanih svinj, kmetje 16 voz sena, 4 otave, 8 slame, 2 skopa, 26 kozličev in 11 jagnjet. Svinjsko meso je bilo po 10 do 24 D, špeh 14 do 18, krompir 1 do 1.50, čebula 3.50 do 5, česen 18. Pšenica 2, ječmen 1.50, oves 1.25 do 1.50, koruza 1.50, ajda 1.50, proso 1.75 do 2, grah 4. Kokoš 30 do 45, piščanci 40 do 90, race 30 do 40, gos 60 do 70, puran 60 do 90. Seno 150 do 160, otava 160, slama 60 do 65, škop (komad) 2. Kozliček 60 do 100, jagnje 80 do 200. Hren 16, kisló zelje 4.50, gobe 1 D. Jabolka 12 do 14, suhe slive 9 do 12. Mleko 2 do 3, smetana 12 do 14, surovo maslo 36 do 40, med 12 do 20.

Mariborski živinski sejem dne 28. 4. 1931.

Prignanih je bilo 15 konjev, 14 bikov, 159 volov, 339 krav in 15 telet. Skupaj 542 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže 5.50 do 6.50 Din, poldebili voli 4.25 do 5 Din, plemenski voli 5.50 do 6 Din, biki za klanje 5 do 6 Din, klavne krave debele 3.50 do 6 Din, plemenske krave 4.50 do 5 Din, krave za klobasarje 2 do 2.50 Din, mlada živina 5.50 do 6.50 Din, teleta 9 do 10 Din. Prodanih je bilo 260 komadov, od teh za izvoz v Avstrijo 7 komadov, v Italijo 7 komadov.

Mesne cene v Mariboru. Volovsko meso I. vrste 1 kg 18 do 20 Din, volovsko meso II. vrste 14 do 16 Din, meso od bikov, krav in telet 9 do 12 Din, telečje meso I. vrste 22 do 35 Din, II. vrste 12 do 20 Din, svinjsko meso sveže 14 do 25 Din.

*

Vzgladi pisateljske plodovitosti.

Wallace.

Najbolj čitani pisatelj je v današnjih časih Wallace, ki je svetovno znan po svojih detektivskih povestih. Wallace izda na leto povprečno 30 romanov po 250 strani vsak. To neizmerno delo zmore pisatelj na ta način, da dela istočasno na več povestih, ker razpolaga z izrednim spominom. Poleg tega še napiše vsako leto nekaj gledaliških iger, precej manjših povesti in člankov za časopise.

Ako pa obrnemo v slovstveni zgodovini nekaj listov nazaj, bomo se prepričali, da je delovni Wallace pravzaprav revež, kar se tiče rekorda proizvodov v primeri z nekaterimi pisatelji iz starejše dobe.

Dumas.

Na Francoskem izsledimo v prejšnjem stoletju Dumasa starejšega, ki je ustvaritelj z industrijskimi sredstvi ustvarjenega romana. Seznam njegovih književnih del vsebuje 400 raznih naslovov in povrh je še ta seznam zelo pomanjkljiv ter nepopoln. Moramo še pomisliti, da je pisal Dumas komaj 10 let povesti, le tako dolgo, dokler so ga oboževali čitatelji. Za pisateljevanjem se je lotil z isto marljivostjo ter vztrajnostjo ustanovitve tvornice za porcelan. Dokler je pisateljeval, je n. pr. napisal leta 1845 preko 60 povesti. Treba še pomisliti, da so bili romani v Dumasovih časih veliko obsežnejši nego današnji. Največ Dumasovih povesti smo mi prejeli v znatno skrajšani obliki. Prvotno so obsegali Dumasovi: »Trije mušketirji« 64 zvezkov in nje-

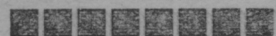
gov znameniti »Grof Monte Kristo« pa 90 zvezkov. Ko je postal Dumas kandidat za zbornico, je zaupal svojim volilcem, da je zaposloval z izdajo svojih spisov tri tiskarne, 60 stavcev in 300 gledaliških igralcev.

Dumas je priznal, da je mogoča tako čudovita pisateljska rodovitnost le z natančno razdelitvijo dela. Na enem Dumasovih romanov je delalo in se trudilo 5 oseb. Dumas je napravil lastnoročno le načrt, idejo in naslov, ostalo je prepustil drugim. Eden od njegovih pomagačev je opisoval značaje, — drugi takratne časovne razmere, tretji je slikal pokrajine, četrti ljubezenske prizore in peti je moral vse to preplesti z napetimi ter čitateljevo pazljivost vzbujajočimi opisi ter presenečenji. — Zopet šesti nastavljenec je brskal po vseh mogočih knjižnicah, po katerih je stikal za vsem mogočim gradivom. Dumas je osnoval prvo na svetu večjo tvornico za povesti. Milijone, katere mu je nesla ta fabrika je znal Dumas razmetati, kakor malokdo in slednjič je umrl v uboštvo.

Scott.

Eden najbolj plodovitih pisateljev je bil Škot — Sir Valter Scott (1771 do 1832). O njem pripovedujejo, da je pisal na dan le po 4 ure in sicer od ene ure čez polnoč naprej. V teh 4 urah je zaupal papirju 40 tiskanih strani. Založnik Scottovih del je prejemal od pisatelja vsako leto 12 zvezkov. Na ta način vsebuje seznam njegovih del 200 naslovov. Eden roman v Scottovi dobi je obsegal najmanj 1000 strani. Za njegova dela je hotel založnik izkupiti denar — knjige so bile tedaj mnogo dražje nego danes. Ako je kupil kedo knjigo za drag denar, je tudi zahteval, da je bila obširna po vsebini.

Slovstveni zgodovinarji so dolgo časa dolžili Scotta, da je ustvarjal romane industrijskim potom kakor Francoz Dumas. Tega osumljenja so ga oprali njegovi poznejši življenjepisci in je V. Scott pravi čudež pisateljske lastnoročne plodovitosti.

Sveta mati Ana.

Molitvenik za žene in matere.

Cene: 32, 33, 34, 35, 52 Din.

Razlika cene je v vezavah knjige. Cenejšje so za vsakdanjo obrabo, dražje pa za darove mladim ženam, in še zlasti nevestam, za katere je najdragocenejše ravno še komaj dobro dovolji.

Za naročbe se priporoča:

TISKARNA SV. CIRILA, MARIBOR

krivice, s katero je oplazil tega gospoda, je bil večkrat huđ na ogleduhe, ki so videli kupe zlata ter srebra; a je imel župnik naloženo celo premoženje za reveže v hranilnici, ki je izplačevala le obresti hvaležnosti in nič drugega!

Na Bizeljskem je bilo tedaj jasno kot beli dan, da mora imeti fajmošter težko gotovino kar pri rokah. Saj je kupoval vinograde, tržil z vinom, sploh se je sukalo s prav srečno roko v trgovini, sam zase pa živel v največji skromnosti. Torej na Bizeljsko se je odpravil Guzaj, da bi olajšal zapuščine župnika, ki je bil po govoricah več trgovec nego pastir zaupanih mu ovčic. Že pri prestopu farovškega praga ni imel sreče, zvedel je, da župnika res ni doma. Odpeljal se je na koleslju kar sam po opravkih. Zvečer bo sigurno v Sušici pod cerkvijo pri Pečniku, kjer bodo kvartali, so mu razložili v župnišču. Poizvedoval je še okrog po najbližji soseščini in ugotovil, da govorice o izdatnem premoženju tega gospoda ne bodo prazne pene. Sosedje so priznali skrbno oblečenemu gozdarju, da njihov gospod

ne hodi v denarni zavod, ampak izplača vsak nakup takoj. Tukaj bo šlo, je mislil Guzaj in čakal potrpežljivo v krčmi pri Pečniku, kjer se je zglašal g. župnik redno na karte. Dobro je večerjal, pil in še povedal marsikatero zabavno zbrani tovarišiji, ki je čakala na fajmoštra. Slednjič je vendar le zaropotal na dvorišču voz in v sobo se je prikazala dolga, suha postava z bičem v roki, katero so pozdravili čakajoči z: »Dober večer, g. župnik, nocoj vas dolgo ni bilo.«

Nagovorjeni je odložil kmečko težki bič v kot, postavil stol k mizi in sedel s pripombo: »Nič nisem prave volje. Najrajši bi šel kar spat.« Prijatelji so bili radovedni, kaj bi naj bilo danes šinilo v gospoda, ki je bil sicer pripravljen ob vsaki uri za kartanje. Silili so vanj s povpraševanjem po vzroku nerazpoloženja tako dolgo, dokler ni priznal med vzdihom: »Oh, danes se mi je obesil lisjak!«

(Dalie sledi.)

DRUŠTVENE VESTI

Črešnjevci pri Slov. Bistrici. Prosv. društvo vlnudno prosi vsa bratska društva, da poslano loterijske srečke razpečajo med svoje člane. Ker so dobitki, kakor pohoštvo, kolo in druge reči, res dragoceni, upamo, da ne bode nobenega društva, katero bi nam ne odkupilo vsaj nekaj srečk ter nam s tem pomagalo k tako potrebnemu društvenemu domu. V imenu katoliške prosvete se Vam priporoča — loterijski odbor.

Črešnjevci pri Slov. Bistrici. Prosvetno društvo vabi vse prijatelje ljudske prosvete na društveno prireditev, katera se vrši na takozvano »črešnjevsko nedeljo«, to je dne 10. maja, ob 15. uri v ljudski šoli, kjer se pokažejo naši člani z igro »Tri sestre«. Za nameček še dodajo naša dekleta veseligr »Čašica kave«. Med odmori petje moškega in mešanega pevskega zbora. Na svidenje!

Ptuj. V nedeljo dne 10. maja, ob 3. uri popoldne priredi Prosvetno društvo v Ptujju veliko tombolo na Florjanskem trgu. Glavni dobitki so: dvokolo »Stadion« v vrednosti D 1800, pol kože govejih podplatov, španska stena, sodček piva, vreča moke in 500 drugih in lepih dobitkov. Kolo in nekatere druge dobitke lahko si ogledate v izložbi trgovine g. Šireca, Panonska ulica. Tablice stanejo samo 2 Din. Priskrbite si jih ob pravem času! — Odbor.

Ljutomer. V spomin 70letnega jubileja sv. Elizabete se bo vršila v nedeljo dne 10. maja v Katoliškem domu predstava »Sv. Elizabeta«. Pridite v obilnem številu!

Središče ob Dravi. V nedeljo dne 10. maja ob treh popoldne bo v Društvenem domu zanimivo predavanje o Devici Orleanski. Predavanje o tej junakinji, ki je bila preprosto kmečko dekle, pa je na čelu francoske vojske pregnala Angleže iz Francoske, nazadnje pa bila ujeta in kot čarovnica zažgana na grmadi, leta 1456 proglašena za nedolžno in leta 1920 prišteta med svetnice, bodo ponazorovale skiptične slike. Ne zamudite!

Dobra knjiga je najboljši prijatelj. Malokdo v celjski okolici ve, da vzdržuje Katoliško prosvetno društvo v Celju na Cankarjevi cesti št. 4 (v hiši, kjer se je preje nahajala Ljudska posojilnica) veliko javno ljudsko knjižnico, iz katere izposoja vsaki pošteno osebi pod najugodnejšimi pogoji izbrane knjige slovenske in nemške literature. Knjižnica je odprta vsak delavnik in so jo doslej prav pridno posečali predvsem meščani in bližnja celjska okolica. Knjižnica pa je namenjena tudi širši celjski okolici. Da bi si ljudje, ki pridejo ob nedeljah, mogli izposojati knjige, bo odslej ljudska knjižnica odprta tudi vsako nedeljo dopoldne. Bolj kot kedaj je danes potrebna lepa in dobra knjiga. Zato porabite to priliko in pridno posečajte Ljudsko knjižnico Katoliškega prosvetnega društva v Celju! Starši! Skrbite, da bo Vaša mladina čitala le knjige iz te knjižnice, kar le tedaj boste lahko prepričani, da ne čita nič slabega!

★

»Kako si sam izračunam davek in kaj bi moral vedeti vsak davkoplačevalec.« To knjigo je izdala Kmetiska zveza v Mariboru. Cena 2 Din. Dobite jo v Vaši domači krajevni Kmetijski zvezi, ki bo to tudi pri cerkvi razglasila. Knjižico prodaja tudi tiskarna sv. Cileja v Mariboru, Koroška cesta 5 in Aleksandrova cesta 6, ter Slomškova zadruga Celje.

DOPISI

Št. Peter pri Mariboru. Ljudsko štetje smo zaključili. Občina ima 1622 prebivalcev, to je 184 več kot pri zadnjem ljudskem štetju. Hišnih števil je 310. Po narodnosti so vsi Slovenci. Prebivalcev nemške narodnosti ali ino zemcev v naši občini ni. Pač pa imajo ženske večino. Pa mislimo, da radi tega ne bode kakšne posebne nesreče. — Župnijsko pokopališče okrog cerkve Matere božje na Gori je v zelo slabem stanju. Grobovi so zapuščeni in zanemarjeni, tako da je vse podobno bolj zapuščenemu pašniku kot pa kraju, kjer počivajo naši dragi rajni. Šentpeterčani, to sramoto morate odpraviti, grobove svojih rajnih z ljubeznijo in hvaležnostjo oskrbovati. Sicer pa bi bilo dobro, če bi se pokopališče prestavilo, kajti prostor okrog romarske cerkve ni primeren za pokopališče. Seveda, da se to v doglednem času ne da storiti.

Vurberg. Dosedanji tajnik ruskega sanatorija, g. Simjon Al. Klopotovskij, je odšel na novo službeno mesto v rusko bolnico v Pančevu. Našemu ljudstvu se je bil jako priljubljen, zato mu želimo obilno srečo na daljni poti njegovega življenja. Novi tajnik je postal bivši gardni polkovnik g. Pavel Pavl. Pankevič. Njegov šestletni sin Peter zna poleg rusčine točno francoski in izborna deklamuje dolge pesmi, kar se pri nas ne dogaja v teh letih. Odličnemu gospodu želimo prijetno bivanje v naši sredini. Park za gradom je tudi dal letos g. vodja sanatorija olepšati in novih rož nasaditi, da bodo bolniki, ki prihajajo iz vseh krajev, imeli tukaj tem prijetnejše bivališče. — Zajci so nam v pretekli zimi naredili veliko škodo v sadonosnikih in vinogradih. Oglodali so tuhtam celo 15letna in še starejša drevesa, ki so že prinašala obilen sad. Škoda je tem večja, ker je pri nas sadje reja na višku in je vsak primeren prostor zasajen s sadnim drevjem. Zato smo bojzljivim dolgotecem prisegli smrt. Izbrani strokovnjaki komaj čakajo jeseni, ko jih bodo škropili z železno-svinčeno brozgo.

Vuzenica. Vojska je, kakor znano, vzela v žalost dobrih faranov zvone v vseh cerkvah in ni prizanesla niti malim zvončekom v podružnicah in kapelah. Tudi pri nas v trgu so nas morali naši ljubki zvončki zapustiti. Preteklo je od leta 1917 precej časa in žalostni smo bili, da ne slišimo milega glasa naših zvončkov ob dnevnem zvonjenju. Srčna želja spodnjih tržanov je bila, da bi v našo kapelico Sv. Florijana, ki stoji sredi spodnjega trga in varuje naše hiše, zopet prišli novi zvonovi. Ta želja se je sedaj izpolnila. Po prizadevanju gg. Petra Ciglerja, Heidererja ter Wankmüllerja se je od prijateljev naše ljube cerkvice nabralo toliko darov, da se morejo novi zvonovi nabaviti. Vlti so že in bodo v nedeljo dne 10. t. m. tudi blagoslovljeni in izročeni v svojo službo. Spored slovesnosti pa bo: ob devetih bodo zvonovi slovesno od koldvora Vuzenica prepeljani v spodnji trg, po pozdravu bo zvonove naš preč. g. dekan blagoslovil in je bomo postavili v njihov določeni kraj. Nato bo pridiga in peta sv. maša. Vse se vrši v kapelici sv. Florijana v spodnjem trgu. Naše prijatelje vabimo, da se udeležijo naše slovesnosti in našega veselja.

Sv. Miklavž pri Slovenjgrašču. Požar je v noči od 18 na 19. aprila uničil gospodarsko poslopje Jožefa Beričnik, posestnika na Gra-

ški gori. Kupil si je posestvo šele lansko leto s tem, kar si je prislužil z žulji svojih rok. Beričnik je bil prej zidarski pomočnik v Mozirju. Moža, ki ga je obiskala tako težka nesreča, priporočamo v podporo!

Sv. Trojica v Slov. gor. Tukajšnje Gasilno društvo, eno izmed najstarejših podeželskih gasilnih društev, ki je minulo poletje obhajalo 55letnico svojega obstoja ter pri tej priliki doprineslo lep dokaz izurjenosti svojega moštva, si je pred kratkim zgradilo poleg Gasilskega doma prepotrebni stolp za sušenje cevi. To je bilo mogoče le, ker so razne korporacije in prijatelji gasilstva darovali razni stavbeni material in tudi denarne prispevke. Kljub temu je stal stolp društvo še nad 8000 Din. Vsem darovalcem izreka društvo najprisrčnejšo zahvalo ter se priporoča njihovi naklonjenosti, ko bode pobiralo prispevke za novo motorno brizgalno, prepotrebno gasilsko orodje, brez katerega pač v današnjih časih splošnega napredka nobeno gasilno društvo biti ne more. ako hoče v silni nuditvi bližnjemu hitro in izdatno pomoč.

Sv. Trojica v Slov. gor. Romarjem k Sveti Trojici v Slov. gor. naznanjamo, da letos poteče 300 let, odkar se je pričela pri Sv. Trojici vršiti služba božja. Ta 300letni jubilej troedinemu Bogu, ki očitno prav posebno varuje in blagoslovlja Slovenske gorice in vso njihovo okolico, bi gotovo najlepše in najdostojnejše proslavili, ako si skupno iz hvaležnosti Njemu v čast posvečeno cerkev sv. Trojice letos na zunaj popravili in prenovili. Romarske cerkve se navadno popravljajo s prostovoljnimi darovi. Cerkev sv. Trojice v Slov. gor. že 30 let ni bila na zunaj prenovljena. Uradna komisija na licu mesta dne 19. avgusta 1930 je ugotovila, da je romarska cerkev pri Sv. Trojici nujno potrebna temeljitega popravila. Ugotovila je tudi velike stroške za ta popravila, katere bi cerkev sama z njenimi farani vsled obče gospodarske krize prav težko zmogla. Zato se upraviteljstvo župne in romarske cerkve pri Sv. Trojici obrača na vse preč. gg. dušne pastirje s ponižno prošnjo, da bi svojim vernikom vselej, ko bi nameravali prirediti romanje k Sv. Trojici, s prižnice toplo priporočili, da letos posebno po možnosti darujejo jubilejni dar za prenovitev jubilejne župne in romarske cerkve pri Sv. Trojici v Slov. gor. — Upravitelj p. Ernest Jenko.

Sv. Jurij v Slov. gor. Dne 17. aprila se je prevrnil voz, natovorjen z gnojem, na kmeta Purgaj Jožefa ter mu zdrobil spodnji del noge. Prepeljali so ga v sanatorij v Mariboru, kjer so mu še isti dan noge vzeli. Po preteku treh dni pa je, ker je bil sicer tudi na srcu bolan, umrl. Pokopan je na Pobrežju pri Mariboru v rodbinsko grobnico. Tem potom se zahvaljuje preostala vdova vsem, ki so ga spremljali na njegovi zadnji poti in darovali vence ter šopke.

Sv. Lenart v Slov. gor. V našo župnijo sta došla dva človeka, ki sta hotela razpečevati protiverske, naravnost ničvredne knjige. Farani, zavedajte se, da je bolje, one dinarje, ki bi jih dali za take umazane knjige, vreči v blato, kakor pa jih dati za duševni strup. Kdor rad mnogo čita, naj poseže po knjigah našega prosvetnega društva »Zarja«. Nadalje se tudi ponujajo zastopniki ali agenti raznih zavarovalnic. Posestniki, ne dajte se pregovoriti, ne zaupajte vsem agentom. Poiščite si domačega zastopnika prave naše zavarovalnice. Ta vam bo dal vsa potrebna pojasnila. Naše prosvetno društvo »Zarja« se giblje. Na belo nedeljo nam je vprizorilo s sijajnim us-

pehom pretresljivo dramo v 4 dejanjih »Zloba in zvestoba«. Posebno lepe so bile njihove stare grajske noše. Društvo namerava to igro yprizoriti še tudi pri Sv. Trojici, Sv. Juriju in Sv. Ani v Slov. gor. in morda še tudi po drugod!

Mala Nedelja. Končno smo zimsko spanje prespali, iz katerega nas je prebudila ljubka pomlad. Tudi v naše družine je prišlo spomladansko življenje. Tako je imela dne 20. aprila ugledna družina Koklova iz Moravec prav veseli dan. Njen sin Franc edinec je stopil pred poročni oltar. Za življensko družico si je izbral vrlo mladenko Alojzijo Blagovič, hčerko g. župana občine Lahonci. Bog živi mlada poročenca, katera sta vneta prijatelja krščanskih organizacij!

Polenšak. Že dolgo let mrliška knjiga na Polenšaku v prvem četrletju ni beležila toliko smrtnih slučajev, kakor ravno letos. Zapuščajo nas naši dragi eden za drugim. Nekateri ostanejo ljudem dalje časa v spominu; drugi spet so že pozabljeni ob zadnjem zvonu lopate, ki za njim zasuje grob. Zapustila nas je komaj 17letna Micka Nedelko iz Ilušaka. Marijina družbenka pridna, kako rada bi se še veselila lepe mladosti ob strani svojih dragih staršev, a usoda je določila drugače: ločiti se je morala od nas. Drug smrtni zamahljaj je pokosil njenega bližnjega sosedo 80letnega starca Janeza Bec iz Kamenšaka. Težki in mukepolni vodeniki je podlegla Liza Štebih, bivša dobra gospodinja iz Polenec. Med angelce se je preselil 1 in polletni otrok Fr. Kandrič iz Polenec. Nad 80 let stari starček Franc Majcen iz Preroda je po dolgih smrtnih bojih podlegel ter smo ga zadnji pondeljek spremljali na njegovi zadnji poti na domači mirodvor. Le par dni za tem pogrebom se je bliskovito raznesla vest, da je v ptujski bolnišnici naglo preminula še komaj 25 let stara Julika Fras, služkinja pri Jožefu Petek v Lasigovcih. Revica je postala žrtev materinskega poklica, smrt je napravila vsemu konec. Zagrnjla se je gomila nad to mlado zapuščeno revico. V nedeljo po njej naši zvonovi zadnje pozdrave pošiljajo tja na pokopališče v Ptuj. Vsem, ki so nas zapustili, bodi Bog usmiljen sodnik!

Polenšak pri Ptuj. Zadnji čas se vedno pogosteje sliši, da misli merodajna oblast naše vse tri občine združiti s sosedno svetolovrenško župnijo v eno veliko občino. Je pa to nekaj nemogočega, da bi ljudje naše župnije morali hoditi dve uri hoda in morda še več, po mnogokrat nujnih in važnih uradnih poslih k županskemu uradu Sv. Lovrenc v Slov. gor. Razlogi so ti-le: 1. Je naša župnija Polenšak dosti obsežna za eno veliko občino. 2. Je krajša pot od nas k Sv. Lovrencu preko grdih, blatnih bregov, skoro nemogoča. 3. Okrajna cesta sicer vodi z velikim ovinkom iz Polenšaka k Sv. Lovrencu, je pa radi vode, ki ob vsakem dežju in spomladi, ko kopni sneg, in nastopi na tem terenu do kolen, večkrat tudi višje, skoro popolnoma nerabna. Zato je upravičena želja in zahteva vseh Polenšanov, da vse tri občine naše župnije, brez vsake priključitve k Sv. Lovrencu, ostanejo skupaj ter tvorimo združeno veliko občino Polenšak.

Sv. Urban pri Ptuj. V nedeljo dne 19. aprila smo ob veliki udeležbi sorodnikov in župljanov položili k večnemu počitku bivšo posestnico in zlatoporočenko Marijo Bezjak, rojeno Murko iz Drstelje, v starosti 79 let. Rajna je bila skrbna krščanska gospodinja, bližu 54 let v mirnem zakonskem življenju, ter je zadnja leta s svojim še sedaj živim možem

Bezjak Jakobom bivala pri njuni hčerki Antoniji v Placarskem vrhu. Pri odprtem grobu so zapeli pevci ginljivo žalostinko. Hvala jim! Pokojna je bolehalo kratko dobo. Zapuščata žalujočega moža in več dorastlih otrok. Zapuščata tudi dva gospoda brata učenjaka, in sicer: dr. Matija Murka, vseučilišnega profesorja v naši bratski Pragi, ki je meseca februarja t. l. obhajal 70letnico rojstva, in Mihaela Murka, bivšega višjega državnega uradnika v pokoju v Sarajevu, in eno sestro v Mariboru. Blagopokojna naj počiva v miru božjem, žalujočim preostalim naše prisrčno sožalje!

Središče ob Dravi. Pri ljudskem popisovanju so našeli v trgu Središče 1152 prebivalcev, v občini Obrež 882, v Šalovcih 336, v Godenincih 225. Tako šteje župnija in morda bodoča velika občina Središče 2595 prebivalcev. Število je nekoliko naraslo v zadnjih 10 letih. — K vojakom je odšel dne 22. aprila tukajšnji organista g. Ferdo Filipič za 2 leti. Njegovo mesto je zavzel g. Panič, posestnik v Šalovcih. Pevski zbor Prosvetnega društva, ki je do zdaj oskrboval cerkveno petje, bode vadila g. Marija Lončaričeva. Službo cerkvnika je prevzel g. Alojzij Aleksič iz Obreža. Birme, ki bo dne 9. junija, se že mnogi veselijo in se na njo prav pridno in vestno pripravljajo.

Ljutomer. Gremij trgovcev v Ljutomeru bo v bodoče obveščal svoje članstvo o važnejših odredbah oblasti na ta način, da bo prepise dotičnih odredb pošiljal svojim odbornikom izven Ljutomera in članom v večjih krajih. Ti bodo o njih vsebini obvestili tovariše v kraju samem, drugi pa se naj o priliki oglašajo pri teh gospodih, ki jim bodo dali dopise gremija na vpogled. Gremij bo obveščal sledeče gospode: Franc Korošec starejši v G. Radgoni, Karl Jurjovi v Radencih, Andrej Domajnko pri Kapeli, Franc Kolleritsch v Apačah, Jožef Farkaš pri Sv. Juriju ob šč., Ignac Lovrenčič v Borecih, Alojz Sršen v Veržetu in Franc Sršen v Mali Nedelji.

Zavrč — Turški vrh. Za preteklo Velikonočo smo dobili lepo pisanko: cesto dobimo in konec bo trpičenja ljudi in živali po naših blatnih klančih. Z veseljem smo pozdravljali gospode inženere iz Ljubljane, ki so začeli meriti novo cesto od Selinška do hrvaške meje. Tudi Hrvatje se zelo vesele naše ceste in istočasno merijo avtomobilno cesto, ki bode prišla od postaje Ivanec, šla mimo krasnega sanatorija na Klenovniku in prišla pod Sv. Mohorjem do naše slovenske meje. S cesto bo prišlo delo, z delom zaslužek v naš kraj, ki je tako trdo prizadet vsled vinske krize. Tudi iz Osluševca, ki je naša najbližnja železniška postaja, bodo gradili istočasno avtomobilno cesto do Drave. Upamo, da nam tudi še brod prestavijo k pošti v Zavrč ali v Dubravo, kjer nam bodočnost gotovo še obeta most. Saj je lesa in gramoza tukaj v obilici, samo moža nam je treba, ki bo vedel naše interese prav zastopati navzgor in navzdol, pa bo šlo. Naj bi se kmalu tudi oči odprle čistim, ki pravijo, da teh cest in mostov treba ni! Pa še kako krvavo potrebno jih je! To zna presoditi le tisti, ki ljudstvo pozna in ljubi!

Sv. Andraž pri Velenju. Ljudsko štetje se je pri nas izvršilo jako naglo, za kar gre zahvala dobremu zamisleku občinskega odbora in odbornikom, ki so nudili popisovalcem primerne prostore in preskrbo. Izmed 873 duš je le 6 žensk več kot moških. Najlepšo proporcijo so imeli Lovčani, kjer je bilo 63 moških in ravno toliko žensk. Žal, da jim je štoriklja nekoliko zmešala račune. — Kuluk se bo

kmalu začel izvajati. Kdor ima le nekoliko smisla za lep dovoz in srce za živino, ki se mora mučiti po mlakah in klancih ter se zaveda, da je v primernem kuluku le osebna korist posameznika, bo pristopil z veseljem k delu in opustil neumno preklinjanje kuluka.

Rečica ob Savinji. Našega Florijana ni več med živimi. Dne 17. aprila smo izročili materi zemlji, kar je njenega, truplo našega dragega in priljubljenega nam organista in cerkvnika Florijana Veninšek, starega 73 let. Med nami je deloval celih 42 let. Kako priljubljen je bil rajni Florijan, je pokazal njegov pogreb, katerega so se udeležili 4 gg. duhovniki in skoro polovica rečiških faranov in tudi ljudje iz sosednih far. Pri hiši žalosti mu je zapel združeni pevski zbor »Človek, glej dognanje svoje«, pri odprtem grobu pa moziški pevski zbor pod vodstvom tamošnjega organista srce pretresljivo žalostinko: »Z Bogom, prijatelj mili« in »Vigred«. V slovo mu je govoril domači g. župnik Požar lep govor, v katerem je opisal njegovo zvestobo v službi in njegovo pobožnost. Počivaj v miru! Na svidenje nad zvezdami! Preostalim naše sožalje!

Poljčane. Strojna tovarna in livarna Ježek je tukaj uredila stalno zalogo in prodajo raznih strojev. Ni nam torej več treba nabavljati si strojev potom raznih agentov, niti nam treba za to hoditi v oddaljena mesta. Kakor smo izvedeli, bo tovarna sredi mesca tukaj priredila razstavo svojih strojev.

Kostrivnica. V torek dne 28. aprila smo spremili k zadnjemu počitku vrlo ženo in mater M. But, ženo cerkvenega ključarja. Pogreba se je udeležilo veliko ljudi. Naj blaga žena v miru počiva! Ostalim naše sožalje!

Sv. Jurij ob južni žel. Vsem Šentjurčanom je znano, da je po vsem celjskem okraju pasji zapor. Konjederci hodijo od hiše do hiše, in pregledujejo pasje mrcine, ali imajo vsi nagobčnike in ali so vsi na verigah. Marsikateri pes, ki je še užival svobodo, je postal žrtev pasjega zavora. Ljudje pa se povprašujejo, čemu sedaj strogi pasji zapor? Nekateri marnjajo tako: Nekdo je povedal, da je pasji zapor zato, ker so v naš lovski okraj naselili neko novo vrsto zajcev. Pravijo, da so ti zajci ameriške pasme. Ti zajci pa so po mnenju spoznavateljev zajcev zelo plašljivi. Boje se baje vsake živali, zlasti pa psov. Nek naš Šentjurčan je že videl takega dolgouhega ameriškega zajca na neki njivi. Dotični je pravil, da je ta zajec res nekaj čisto novega za nas in sicer je mnogo večji kakor naši zajci, tuintam ima celo bele lise in zelo dolga ušesa. Opazoval ga je nekaj časa, kako se je ta tujec spravil na novonasajeni fižol in ga iztrebil do korenine. Šentjurčani pa sedaj v velikem veselju sadijo najboljše vrste fižola, da bi se res v čim najkrajšem času prikupili zajcem. Pse pa skrbno čuvajo na verigah, da ne bi napravili kakih prestopkov. Na eni strani imamo razne gospodarske ter kmetijske tečaje, na katerih nas učijo, kako naj umno gospodarimo, na drugi strani nam pa še to novo zajčjo zalego, ki je že imamo tako tukaj več kot dovolj, ki nam povzroča velikansko škodo na mladih drevesih, vrtovih in njivah, potom nove pasme vsiljujejo. Kako naj mi potem umno gospodarimo?

Sladkagora. Tudi pri nas še nismo zaspali. Letos so se pri nas precej ženili, imeli smo v predpustu 11 parov. Kmetiska zveza se lepo razvija. Kmetje, vsi na plan, dokler je še dan! Kmetijska podružnica je bila tudi letos ustanovljena; začetek je povsod težek, ven-

Hočemo odprodati svojo zalogo

zato smo velikemu številu modelov ponovno znižali
ceno do **50%** in več.

V naših prodajalnah morete torej kupiti dobro obutev od

Din 94—
naprej.

Peko

Ljubljana — Maribor — Murska Sobota
i. t. d. i. t. d.

Tako ugodnega nakupa se Vam ne more nuditi s kake druge strani. — Ne zamudite prilike in posetite nas, da se prepričate o dobri kvaliteti in ugodnih cenah. — Nabavite si torej še danes čevlje, ki jih izdeluje največje in najstarejše domače podjetje

dar pa je začela delovati. Še nekaj ne smemo pozabiti, kar je res lepo in hvalevredno, namreč posvetitev presv. Srcu Jezusovemu, ki je tudi pri nas upeljana ter se vedno bolj širi. Le naprej na polju verske, prosvetne in gospodarske organizacije!

Jurklošter. Pri podružni cerkvi sv. Trojice v župniji Jurklošter bo Florijanovo opravilo dne 10. maja, to je na Križovo nedeljo, ob 10. uri dopoldne. Obenem se obhaja ta dan obletnica novih zvonov. Za romarje bo preskrbljeno tudi dobro okrepčilo v cerkveni hiši.

Sv. Lenart nad Laškim. Pred 14 dnevi smo pokopali Alojza Guček, delavca v Mišidolu, moža najkrepkejših let, ki ga je v treh dneh spravila pljučnica v hladni grob. Dne 26. m. pa smo ob mnogobrojni udeležbi vernikov spremljali k večnemu počitku Jerneja Ulčnik,

samskega rudarja iz Tevč, starega 23 let, ki ga je v premogokopu v Trobendolu ubil tok elektrike. Človek, spominjaj se smrti, ker ob uri, ki je ne veš, pride Gospod!

Sv. Rupert nad Laškim. V petek dne 24. 4. se je v Trobendolu v premogovniku zgodila smrtna nesreča: Ulčnik Martin, posestniški sin iz Tevč (Sv. Lenart nad Laškim) je s tovarišem delal v nizkem rovu premogovnika; pri tem je z glavo zadel v strop, na katerem je napeljana elektrika z veliko napetostjo; in najbrž izolacija ni bila dobra. Ulčnik začuti silno bolečino v glavi, katero ne more odtrgati od žice. V naglici si hoče z rokami pomagati, prime za vod, in sedaj je bilo po njem. Navzoči tovariš, ko zapazi nesrečo, poseka s sekuro žico, Ulčnik pade na tla, pa je bil najbrž že mrtev. Hitro so ga zapeljali v

Laško, a vsa zdravniška pomoč je bila zaman. Ulčnik je bil mrtev. Fant je edini sin matere vdove.

Pri razdraženih živcih, glavobolu, nespanju, utrujenosti, pobitosti, tesnobe imamo v naravni »Franz Josefovi« grenčici domače sredstvo pri roki, da največja razburjenja, ki imajo svoj vzrok v slabi prebavi, takoj preženemo. Sloviti zdravniki priznavajo, da učinkuje »Franc Josefova« voda sigurno tudi pri ljudeh višje starosti. »Franz Josefova« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in v specerijskih trgovinah.

Viničar z 3 ali več delovnimi močmi, po močnosti brez otrok, se takoj ali do jeseni sprjme. Nadaljna pojasnila daje T. Lozinšek, pekarna, Ptuj.

ZAHVALA.

Za mnogoštevilne dokaze iskrenega sočutja povodom smrti naše preljube nepozabljene hčerke, oziroma sestre

Pepce Lekše

izrekamo vsem našo najiskrenejšo zahvalo. Zahvaljujemo se preč. g. župniku Krošelju, g. patru Hubertu iz Nazarja za častno spremstvo na njeni zadnji poti. Zahvaljujemo se g. dr. R. Lesniku za požrtvovalno zdravljenje v njeni bolezni. Nadalje se zahvaljujemo trškim fantom in dekletom, pevskemu zboru za ganljive žalostinke in vsem darovalcem prekrasnega cvetja in vencev. Končno izrekamo zahvalo občinstvu za mnogoštevilno spremstvo na njeni zadnji poti.

Mozirje, dne 1. maja 1931.

800

Zalujoči starši in bratje.

Učenec pošten, zdrav, dobri računar, sprejme se takoj v trgovino z mešano stroko pri Ludoviku Šešerko, Planina nad Sevnico. 778

Svarilo! Podpisani opozarjam vsakega, kateri bi o moji osebi kaj neresničnega govoril, da bom proti njemu sodniško postopal. — Sv. Peter pri Mariboru dne 29. 4. 1931. Anton Gornik. 770

Iščem dve dekli srednje starosti, zmožne domačega poljedelškega dela, mesečna plača do 200 Din, 1 pastirja šole prostega. Naslov: M. Krainz, trgovina, Prepolje, Sv. Janž na Dr. p. 768

Seliveno in zapuščinsko blago se prodaja v petek dne 8. in v soboto dne 9. t. m.: postelje od 100 Din naprej, 12 omar za obleko, kredence, 24 različnih stolov, več miz, madrace, železna zložljiva postelja, otomana. 3 vinski sodi po 300 l, 1 sod zo 120 Din. Prodaja se vrši v Mariboru, Orožnova ulica 1, in v Strossmayerjevi ulici 5 na dvorišču desno. 797

Revna deklica, 10 let stara, se sprejme k dobrim ljudem. 793

Lepo moške, ženske in dekliske obleke, skoraj nove, se po ceni prodajo. Maribor, Badlova ulica 216. 795

Rabim takoj dobro izurjenega opekarja za izdelovanje zidne opeke. Ferdo Šotl, Turiška vas pri Slovenjgr. 796

Kolje cepljeno smrekovo se proda. Kje pove gostilna g. Ogrinc, Kamnica pri Mariboru. 798

Na prodaj posestvo manjšo, oddaljeno od drž. ceste četrte ure, z lepimi stanovanji, sadonosnik, vinogradi, njive, nekaj gozda: Ig. Petrovič, Zg. Polskava. 794

MARIBOR PINTER & LENARD MARIBOR

Aleksandrova cesta 34 železnina Aleksandrova cesta 34

Zaloga cementa, apna, nosilcev (traverz), poljedelskih strojev in poljedelskega orodja, vinogradnih in drevesnih škropilk Patent »Holder« ter najboljših garantiranih kos. 742

Zdravnik v Račah dr. Josip Marcijus ordinira v hiši št. 45 do 8. do 11. in od 2. do 4. ure. 783

Kolarski vajenec se sprejme takoj. Krajnc F., kolar, Loče pri Poljčanah. 784

Družabnika-co iščem, starejšo osebo, z večjim kapitalom na posestvo, ki bi imela pri meni dosmrtno oskrbo. Naslov v upravi listač 785

Zahvala. V zadnjih letih sem po zlobni roki kar trikrat pogorel. Zavarovalna banka Slavija mi je vse trikrat znatne odškodnine nemudoma izplačala. Tej družbi se javno lepo zahvalimo ter isto vsakemu najtoplejšo priporočam. — Florjan Čehovin, posestnik v Tremarju. 788

Lepo stanovanje na deželi se odda starejšim dobrim strankam. Naslov: Alojzija Dvoršak, Rogoza, pošta Hoče. 792

Pekovski vajenec se sprejme. T. Lozinšek, p. pekarna, Ptuj. 791

Priden močen pekovski vajenec se sprejme v parni pekarni Schober Franc, Maribor, Kralja Petra trg 2. 789

Strelovod. Sedaj je že skrajni čas, da pustite vaš strelovod od strokovnjaka preskusiti. Boljše je, da istega odstranite, ako ni pravilno montiran. Strelovoode popravlja in nove montira za ceno od 650 Din naprej ob koncesijonirani inštalater R. Jakelj, Slov. Gradec. 672

Vabilo na občni zbor Posojilnice v Št. Ilju pri Velenju dne 17. 5. t. l. ob 16. uri v uradni pisarni. Dnevni red: 1. Čitanje in odobrenje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Poročilo načelstva in nadzorstva. 3. Odobrenje računskega zaključka za leto 1930. 4. Slučajnosti. — Načelstvo. 782

Vabilo na redni občni zbor Posojilnice v Križevcih pri Ljutomeru, r. z. z. n. z., ki se vrši dne 25. maja 1931 ob 3. uri popoldne v posojilničnih prostorih. Dnevni red: 1. Odobrenje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Revizijsko poročilo. 3. Poročilo načelstva in nadzorstva. 4. Odobrenje računskega zaključka za leto 1930. 5. Volitev nadzorstva. 6. Slučajnosti. — Ako ob določeni uri ne bo zadostno število udov, se bo pol ure pozneje sklepalo pri vsakem številu navzočih članov. 786

Oferina prodaja posestiva.

Daje se na občno znanje, da je Stubenber, govo grajščinsko veleposestvo na prodaj v celoti ali pa po posameznih kosih. Na prodaj stavljeno posestvo obstoji:

1. Iz grajščine Gornji Cmurek, z okoli nje ležečimi poljedelskimi in gozdnimi parcelami v katastralni občini Trate, Zgornja Velka in Vratji vrh.

2. Iz dveh vinogradnih posestev v katastralni občini Dražni vrh.

3. Iz travnikov in njiv v katastralni občini Konjišče.

4. Iz vinogradnega posestiva v Noričkem vrhu.

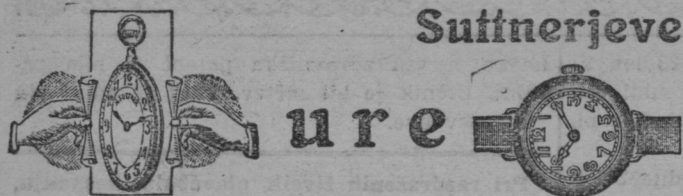
5. Iz gozda v kat. občini Boračeva. Ta posestva v skupni izmeri okroglo 400 oralov se prodajo ali skupaj, ali pa posamezno, kakor si kupci izvolijo.

Natančnejše informacije daje oskrbništvu graščine Gornji Cmurek, p. Marija Snežna na Velki, in Fran Štupica, notar pri Sv. Lenartu v Slov. gor.

Kupci se vabijo, da stavijo pismene ponudbe z navedbo predmeta in cene, najkasneje do 3. majnika t. l. v roke Franca Štupica, notarja pri Sv. Lenartu v Slov. gor. 712

Po dobri kakovosti
po lepi obliki in
po zelo nizki ceni

se poznajo

Suttnerjeve

ure

iz lastne tovarne ur v Švici, žepne ure od 44 Din naprej, ure-zapestnice od 93 Din naprej, budilniki od 49 Din. Najbogatejša izbira najboljših ur, zlatine in srebrnine vseh cen, v novem velikem ilustriranem letnem ceniku, ki ga dobite brezplačno od tovarniške hiše ur

H. Suttner, Ljubljana št. 992.

Fran Strupi, Celje

Vam priporoča svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste posode, svetiljk, ogledal, raznovrstnih šip, lepih okvirov itd. — Prezema vsakoršna steklarska dela. — Najsolidnejše cene in točna postrežba. 2

Na drobno!

Na debelo!

Naznanilo.

Usnjarno Jos. Bleha v Aleksandrovi cesti 24 sem odkupil in jo opuščam, vse tam oddane kože v strojenje s dobijo za naprej pri

JOSIPU PIRICH

trgovina usnja in nakup surovih kož
Maribor, Aleksandrova cesta 21

Potrudi se bom vstreči, vsako predelavo in strojenje kož, kakor tudi nakup po najvestnejših dnevnih cenah. Usnje, jermeni vsake vrste v zalogi. S solidno in ceno postrežbo si upam pridobiti naklonjenost slavnega občinstva. — Se priporočam! 571

Mostin, moštova esenca za napravo zdrave domače pijače se dobi v drogeriji Kanc-Wolfram, Maribor, Slovenska ulica. 379

2500 Din zaslužite najmanj mesečno, če obiskujete v vašem okolišu ljudi. Tovarna Vega, Ljubljana, poštni predal 307. Priložite znamko za odgovor. 625

Prodajam lepo posestvo 7½ joha v občini Zbirovci pri Gornji Radgoni s celim inventarjem. Cena po dogovoru. Kolar Jak. 797

Lepe tiskovine

za trgovce, obrtnike, urade, kakor tudi večbarvne razglednice, barvotiske in druge v svojo stroko spadajoče tiskovine v latinici in cirilici

izvršuje hitro, solidno in po najnižjih cenah

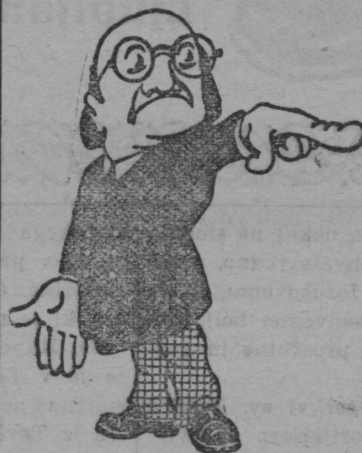
Tiskarna sv. Cirila

v Mariboru

Koroška c. 5

Cekov. račun št. 10.602

Telefon interurb. št. 2113

Staro
zaupanje

se je zopet izkazalo. Vi najdete pri meni vse cene novo preračunjene in zelo 465
znižane!

Franc Kolerič, trgovina, Apače

Najcenejšče in najboljše

kupite barve, lake, firneže, terpentin, karbolineum, katan, krovne in izolacijske lepenke, maže za kolesa, olje za stroje in mast, bencin itd. itd. pri 376

Branko Sučević, Maribor

Slovenska ulica 8

Telefon št. 2153

Telefon št. 2153

Iščejo se v vseh krajih oscbc

kot vodja filijalke. Posebno znanje, zaloga ali prometni kapital ni potreben. Mesečni dohodek približno 150 do 200 dolarjev. Vprašanja v nemščini na 700

„THE NOVELTY“
FALKENBURG, LIMBURG, HOLLAND.

Albert Vicel, trgovina z hišnimi potrebščinami, enajlirano, pločevinasto, vlitu in aluminijevo posodo, porcelanasto, kamenitasto in stekleno robo, samo: Maribor, Gosposka ulica 5, poprej Glavni trg 5. 746

Posestvo v Rošpohu se proda ali da v najem na polovico. Vprašati: Gradiška 18, pošta Pesnica. 787

D E N A R

si prihranite. ako kupite sukno za moške obleke, volneno za ženske obleke, platno za vsakovrstno perilo, svilene rute, srajce, ovratnike, kravate, dežnike, nogavice itd.

„PRI SOLNCU“

Celje, Glavni trg 9

Za obilen obisk se priporoča 318

ALOJZ DROFENIK

Če rabite štrange, uzde, vrvi ali mreže kupite jih pri meni! Trgovci, zahtevajte moje nove cenike in prepričali se boste, da tudi za mal denar danes lahko že res dobro kakovost dobite!

ANTON ŠINKOVEC, Celje, Gosposka 3

POSTELJNINA

pohištvo, preproge, linoleum, zavese, odeje, modroce, vložke, tkanine za pohištvo, gradl za modroce in celotne garniture (opreme) za postelje itd. itd.

Najboljše in najcenejše pri

KAROLU PREIS

MARIBOR, GOSPOSKA ULICA 20.

Cenike dobite brezplačno. 466

Konrad Kager

Celje, Gosposka ulica 10

Podjetje za napravo vseh kovinskih del, cerkvenega orodja in posode. — Pozlačenje, posrebrjenje, poniklanje itd. — Vsa popravila solidno in strokovnjaško, po zmernih cenah. — Zaloga optičnih predmetov. Zeiss in Rodenstock očala. 496

Ustanovljeno 1828.

Ček. rač. 14.441.

CEMENT

najboljši Portland, ima stalno na zalogi ter ga nudi po ugodni ceni

Anton Brenčič, trgovina z železnino, Ptuj.

Na drobno!

674

Na debelo!

Gospe
in
gospodične

ako hočete biti moderno in elegantno oblečene in nočete potrošiti veliko denarja, potem takoj pišite na

Trgovski dom Stermecki, Celje št. 24

po veliki, novi, ilustrirani cenik, v katerem bodele našle moderne plašče, krasne promenadne obleke iz svile in volne ter ogromno izbiro damskih oblek. 8

Veliki, ilustrirani cenik zastonj!

Srečna roka

najde vedno najprimernejše tudi pri negi zdravja. Imamo ljudi, ki se jim posreči, da ostanejo zdravi celo življenje. Mnogo ljudi rabi že nad 34 let Fellerjev pristni lepo dišeči »Elsafluid«, da se obvarujejo proti mnogim obolenjem in znajo z njim koristiti tudi drugim ljudem pri revmatičnih, protinskih, nervoznostnih bolečinah, pri bolečinah v hrbtu in križu, trganju, bodljajih, glavo- in zobobolu, slabih mišicah in pri drugih boleznih olajšati bolečine in odvrniti bolezni.

Storite enako, pomagalo bo tudi Vam!

To notranje in zunanje slovito domače sredstvo in kosmetikum dobite v lekarnah in zadevnih trgovinah v poskusnih steklenicah po 6 Din, dvojnih steklenicah po 9 Din ali velikih steklenicah po 26 Din. Po pošti 1 zavoje z 9 poskusnimi, ali 6 dvojnimi ali 2 velikima steklenicama 62 Din, več takih zavojev mnogo ceneje. Po pošti se naroča pri 1378

EUGEN V. FELLER, lekarnar, STUBICA DONJA, Elsattrg 341. — Savska banovina.

ZA BIRMANCE

Velika izbira klobukov, čevljev ter vseh oblačilnih potrebščin, po solidno nizkih cenah pri 452

Jakob Lah, Maribor,
Glavni trg 2

Oglejte si izložbe in zalogo!

H. C. HANSON

Trate pri Mariji Snežni na Velki, okraj Sveti Lenart v Slovenskih goricah.

menjalnica vsakovrstnega zrnja. Prvovrstni mlinski izdelki, točna postrežba, najnižje dnevne cene brez vsake konkurence. Pridite, pogledajte, naročitel 3

Pa se zgodi, da mama je zbolela — kako je Zlatica za njo skrbela! Pristrčno, vdano jo je negovala, je zanjo kuhala in zanjo prala.

Ko mamica jo tiho občuduje, se Zlatica pri sebi le raduje: Ni mnogo dela, ni skrbi in truda, ker milo Zlatorog ustvarja čuda.

Oj zla Zlatica — glas gre okrog: nad vse je terpentinsko milo Zlatorog!

(Nadaljevanje sledi.)

Zlatorog

Za mesec majnik

udobni in nizki čevlji

Rata

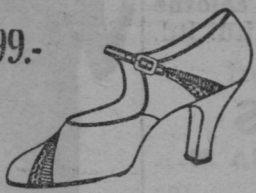
199.-

Vrsta 9805-61

Odperti čevlji za izprehod, dovršen pomladanski model, okrašeni s pasicami in zapenkami. Izdelani so iz laka ali v svetlih barvah.

199.-

Vrsta 9875-62

K lahkim oblekam a-partni okras s lakastimi pasicami, z imitirano kačjo kožo in v svetlih raznobarnih brilantnih kožah.

169.-

Vrsta 1937-22

Vam, ki ste izpostavljeni štrapacu, je treba za spomlad lažjih čevljev. Evo jih s trpežnim podplatom za neverjetno nizko ceno.

249.-

Vrsta 6627-08

Eleganten udoben čevelj za odličnega gospoda. Sportniki na terenu in oni na tribunah ne morejo biti brez čevlja te vrste.

Izvanredna prilika! — Na obroke! Učitelji, učiteljice, poštni in žel. uradniki in sploh drž. nameščenci kupijo ugodno na obroke ure, zlatnino, srebrnino in vse optične predmete pri tvrdki Kneser F., Maribor, Aleksandrova cesta 27, pri glavnem kolodvoru. — Obroki brez vsakega povišanja cen. 777

Pljučal Pljučne bolezni ozdravi dr. Pečnik, pljučni zavod (Privat-Lungenheilstalt) v Sečovu, želez. postaja Rog. Slatina. 775

Za svojo vzamem okoli 14letno dekle ubogih ali brez staršev. Naslov v upravi lista. 769

Oglasi v „Slov. Gospodarju“ imajo najboljši uspeh!

Denar naložite najboljšo in najvarnejšo pri Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru

Gosposka ulica

r. z. z. n. z.

Ulica 10. oktobra

Najugodnejše obresti za vloge in posojila. Stanje hranilnih vlog nad 62,000.000 dinarjev.

Za varnost hranilnih vlog jamči nad 3.000-članov, večinoma trdnih kmetov in posestnikov, z vsem svojim premoženjem in nepremoženjem kar znaša v vrednosti več sto milijonov dinarjev.

Denar lahko vlagate po položnici. Pišite po nje!

Najvarnejše in najboljše naložite denar pri Ljudski posojilnici v Celju

registrovani zadrugi z neomejeno zavezo

v novi lastni palači na oglu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice

Stanje hranilnih vlog znaša nad Din 100.000.000.—. Posojila na vknjižbo, poroštvo ter zastavo pod najugodnejšimi pogoji.

Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 5000 članov-posesstnikov z vsem svojim premoženjem.

Rentni davek plačuje posojilnica iz svojega in ga ne odteguje vlagateljem.